

“PRİOR LEASİNG” ASC

**31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərində
tamamlanan illər üzrə**

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına Uyğun
Maliyyə Hesabatları və Müstəqil Auditorun Hesabatı**

MÜNDƏRİCAT

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

MALİYYƏ HESABATLARI

Maliyyə Vəziyyəti haqqında Hesabat	1
Mənfəət və ya Zərər və digər Məcmu Gəlir haqqında Hesabat	2
Kapitalda Dəyişikliklər haqqında Hesabat.....	3
Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti haqqında Hesabat	4
Maliyyə Hesabatları üzrə Qeydlər	5-36

RSM Azerbaijan

Demirchi Tower 21st floor,
37 Khojaly ave, AZ1025,
Baku, Azerbaijan

T +994(12) 480 4571
F +994(12) 480 4563

www.rsm.az

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

“Prior Leasing” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və Rəhbərliyinə:

Rəy

Biz “Prior Leasing” ASC-nin (“Şirkət”) 31 dekabr 2018-ci və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə tamamlanan illər üzrə mənfeət və ya zərər və sair məcmu gəlir, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əsas uçot siyasetləri və sair izahedici məlumatları əhatə edən qeydlərdən ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Bizim fikrimizcə, hazırkı maliyyə hesabatları Şirkətin 31 dekabr 2018-ci və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixlərdə tamamlanan illər üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

Rəyin bildirilməsi üçün əsas

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparmışiq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyət rəyimizin “Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti” bölməsində əks etdirilir. Biz Mühasiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının dərc etdiyi Peşəkar Mühasiblərin Etika Məcəlləsinə uyğun olaraq Agentlikdən asılı olmadan müstəqil şəkildə fəaliyyət göstəririk. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, eləcə də firldaqcılıq və yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, əhəmiyyətli təhriflər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sisteminə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik, Şirkəti ləğv etmək və ya onun fəaliyyətini dayandırmaq istəyi yaxud bundan başqa hər hansı digər real alternativi olmadığı hallar istisna olmaqla, Şirkətin öz fəaliyyətini fasılısız davam etdirmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, uyğun olduqda fəaliyyətin fasılısızlığı ilə bağlı məlumatların açıqlanması və fəaliyyətin fasılısızlığı principinə əsasən maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan şəxslər Şirkətin maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarət üçün məsuliyyət daşıyırlar.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz saxtakarlıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhv'lərə yol verilmədiyinə dair kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatının hazırlanmasından ibarətdir. Kifayət qədər əminlik dedikdə yüksək əminlik səviyyəsi nəzərdə tutulur. Lakin belə əminlik səviyyəsi Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun auditin aparılması zamanı bütün əhəmiyyətli təhriflərin aşkar olunacağına zəmanət vermir. Firildaqqılıq və ya səhv nəticəsində yarana biləcək təhriflər o halda əhəmiyyətli hesab edilir ki, onlar ayrı-ayrılıqlı və ya bütövlükdə maliyyə hesabatları əsasında istifadəçilərin qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarla təsir göstərə bilsin.

Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılmış audit çərçivəsində biz auditin aparıldığı bütün müddət ərzində peşəkar mülahizələr irəli sürür və peşəkar skeptisizmi saxlayırıq. Bundan əlavə biz:

- Saxtakarlıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərini müəyyən edir və qiymətləndirir, bu risklərə qarşı audit prosedurları işləyib hazırlanır və tətbiq edir; rəyimizin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edən audit sübutu əldə edirik. Firildaqqılıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riski səhv nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riskindən yüksəkdir. Belə ki, firildaqqılıq gizli sövdələşmə, saxtakarlıq, məlumatların bilerəkdən göstərilməməsi, təhrif edilmiş şəkildə təqdim edilməsi və ya daxili nəzarət sistemində sui-istifadə hallarını nəzərdə tutur.
- Şirkətin daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun audit prosedurlarının işləniləbiləcək hazırlanması məqsədilə audit üçün əhəmiyyətli olan daxil nəzarət sistemi üzrə məlumat əldə edirik.
- Tətbiq edilən uçot siyasetlərinin uyğunluğunu, uçot təxminlərinin və rəhbərlik tərəfindən hazırlanmış müvafiq açıqlamaların əsaslı olduğunu qiymətləndiririk.
- Fəaliyyətin fasıləsizliyi ilə bağlı rəhbərliyin mülahizələrinin uyğunluğu və əldə edilmiş audit sübutlarına əsasən Şirkətin fasıləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyəti ilə bağlı əhəmiyyətli dərəcədə şübhə yarada biləcək hadisə və şərait üzrə qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmamasına dair fikir bildiririk. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu barədə nəticəyə gəldikdə, biz auditor rəyimizdə diqqəti maliyyə hesabatlarındakı müvafiq açıqlamalara cəlb etməli, belə açıqlamalar yetərli olmadıqda, rəyimizi dəyişdirməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatının tarixinədək əldə edilmiş audit sübutlarına əsaslanır. Lakin gələcək hadisə və şəraitlər Şirkətin fasıləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətini dayandırmasına səbəb ola bilər.
- Maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, o cümlədən açıqlamaları və maliyyə hesabatlarında mövcud əməliyyatlar və hadisələrin düzgün təqdim edilməsini qiymətləndiririk.

Biz digər məsələlərlə yanaşı, planlaşdırılan audit prosedurlarının həcmi və vaxtı, əhəmiyyətli audit nəticələri, eləcə də audit prosesində müəyyən etdiyimiz daxili nəzarət sistemindəki əhəmiyyətli çatışmazlıqlar barədə məlumat təqdim edirik.

07 may 2019-cu il

RSM Azerbaijan

Bakı, Azərbaycan Respublikası

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXİNƏ
MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	<i>Qeyd</i>	<i>31 dekabr 2018-ci il</i>	<i>31 dekabr 2017-ci il</i>
Aktivlər			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	5	764	15,712
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları	6	27,327	42,656
Mal-material ehtiyatları	8	1,906,540	84,030
Bina, qurğular və avadanlıqlar	7	21,198	23,298
Təxirə salınmış vergi aktivisi	16	25,729	13,087
Digər cari aktivlər	9	439	169
Cəmi aktivlər		1,981,997	178,952
Öhdəliklər			
Ticarət və digər kreditor borclar	10	2,000,194	172,948
Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri	11	73,340	48,340
Digər cari öhdəliklər	12	1,379	12
Cəmi öhdəliklər		2,074,913	221,300
Kapital			
Nizamnamə kapitalı	13	10,000	10,000
Yığılmış zərər		(102,916)	(52,348)
Cəmi kapital		(92,916)	(42,348)
Cəmi öhdəliklər və kapital		1,981,997	178,952

07 may 2019-cu il tarixində İdarə Heyəti adından imzalanmış və dərc olunmaq üçün təsdiqlənmişdir.

Azər Hümbətov
Baş Direktor

İlkin İsmayılov
İlkin İsmayılov
Baş Mühasib

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNД TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	<i>Qeyd</i>	<i>2018-ci il</i>	<i>2017-ci il</i>
Gəlirlər			
Lizinq əməliyyatları üzrə faiz gəlirləri	14	945	1,789
Avadanlıqlar və nəqliyyat vasitələrinin satışı		374,391	6,500
Cəmi gəlirlər		375,336	8,289
Satılmış avadanlıqlar və nəqliyyat vasitələrinin dəyəri		(465,331)	(6,426)
Əməliyyat xəcları			
Ümumi və inzibati xərclər	15	(11,938)	(9,366)
Cəmi əməliyyat xəcları		(11,938)	(9,366)
Digər gəlir/(xərc)			
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlir/(zərər)		38,723	(8,109)
Vergidən əvvəlki zərər		(63,210)	(15,612)
Mənfəət vergisi gəliri	16	12,642	3,122
İl üzrə xalis zərər		(50,568)	(12,490)
İl üzrə digər məcmu gəlirlər			
İl üzrə cəmi məcmu zərər		(50,568)	(12,490)
İl ərzində Şirkətin səhmdarlarına düşən zərər üçün səhm üzrə zərər (bir səhm üzrə AZN ilə):			
	17	(50,57)	(12,49)

07 may 2019-cu il tarixində idarə Heyəti adından imzalanmış və dərc olunmaq üçün təsdiqlənmişdir.

Azər Hümbətov
Baş Direktor

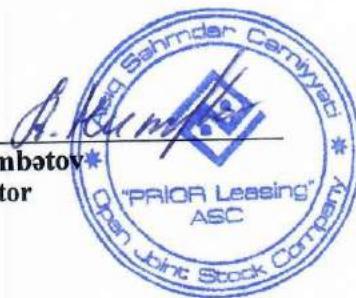
Ilkin İsmayılov
Baş Mühasib

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

Azərbaycan Manatı ilə	Nizamnamə kapitalı	Yığılmış zərər	Cəmi səhmdar kapitalı
01 yanvar 2017-ci il tarixinə qəliq	10,000	(39,858)	(29,858)
Səhmlərin alınması 2017-ci il üzrə cəmi məcmu zərər	-	(12,490)	(12,490)
31 dekabr 2017-ci il tarixinə qəliq	10,000	(52,348)	(42,348)
Səhmlərin alınması 2018-ci il üzrə cəmi məcmu zərər	-	(50,568)	(50,568)
31 dekabr 2018-ci il tarixinə qəliq	10,000	(102,916)	(92,916)

07 may 2019-cu il tarixində İdarə Heyəti adından imzalanmış və dərc olunmaq üçün təsdiqlənmişdir.

Azər Hümbətov*
 Baş Direktor

İlkin İsmayılov
 İlkin İsmayılov
 Baş Mühasib

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
PUL VƏSAITLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT

Azərbaycan Manatı ilə	Qeyd	2018-ci il	2017-ci il
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Lizinqdən əldə edilmiş maliyyə gəlirləri üzrə daxil olmalar	945	1,789	
Avadanlıqlar və nəqliyyat vasitələrinin satışından daxil olmalar	374,391	6,500	
Ödənilmiş əməliyyat xərcləri	(9,537)	(6,716)	
Ödənilmiş mənfəət vergisi	-	-	
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti	365,799	1,573	
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borclardan daxil olmalar	13,470	15,149	
Satış üçün alınmış mallar üzrə təchizatçılara ödəmələr	(272,607)	-	
Vergilər üzrə artıq ödəmələr	(265)	(948)	
Satış üçün alınmış mallar üzrə kreditor borcun ödənilməsi	(142,144)	-	
Əməliyyat fəaliyyətinə yönəlmis xalis pul vəsaitləri	(35,747)	15,774	
İnvestisiya fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Bina, qurğular və avadanlıqların alınması	-	-	
İnvestisiya fəaliyyətinə yönəlmis xalis pul vəsaitləri	-	-	
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Ödənilmiş dividendlər	25,000	100	
Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri üzrə daxil olmalar	-	-	
Səhmdardan alınmış borc vəsaitlərinin geri ödənməsi	-	-	
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri	25,000	100	
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri	(4,201)	(240)	
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis (azalma)/artım	(14,948)	15,634	
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	15,712	78	
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	5	764	15,712

07 may 2019-cu il tarixində idarə Heyəti adından imzalanmış və dərc olunmaq üçün təsdiqlənmişdir.

Azər Hümbətov
Baş Direktor

Ilkin İsmayılov
Baş Mühasib

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNDE TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

1 Giriş

Hazırkı maliyyə hesabatları 31 dekabr 2018 və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərində tamamlanan illər üzrə Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına ("BMHS") uyğun olaraq Prior Leasing ASC ("Şirkət") üçün hazırlanmışdır.

Şirkət Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir və bu ölkədə fəaliyyət göstərir. Şirkət, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılmış açıq səhmdar cəmiyyətdir.

Səhmdarlar:

Səhmdarlar	31 dekabr 2018, %	31 dekabr 2017, %
İsgəndərov İlkin	100.00%	100.00%
Cəmi	100%	100%

Əsas fəaliyyət növləri. Şirkətin əsas məşgülüyyəti Azərbaycan Respublikası daxilində olan şirkətlərə və fərdi sahibkarlara lizinq xidmətləri göstərməkdir. Şirkət sənayə avadanlıqlarının müxtəlif növlərinin və kənd təsərrüfatı texnikalarının lizinqi ilə məşğuldur. Şirkət lizinq aktivlərini Azərbaycan Respublikası daxilində və xaricdə olan təchizatçılardan alır. Şirkət Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyində qeydiyyatdan keçmiş və öz fəaliyyətinə 2014-cü ildə başlamışdır.

Şirkətin hüquqi ünvani.

Prior Leasing ASC:

Xətai rayonu, Nobel pr., ev 25E, Bakı Ağ Şəhər Ofis Binası.

AZ 1025

Bakı şəhəri,

Azərbaycan Respublikası

2 Şirkətin Əməliyyat Mühiti

Azərbaycan Respublikası. Neft ixrac edən bir ölkə kimi və neftin dövlət bütçəsinin həcmi, eləcə də dəyəri etibarı ilə əsas paya sahib olduğu üçün Azərbaycan iqtisadiyyatı neftin dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə aslidir. Bu səbəbdən sözügedən sahənin qiymətlərində yaranan fərqlər iqtisadiyyat üzrində böyük təsira malikdir və neftin dəyərindəki kəskin dəyişikliklər valyuta dəyərdəndüşməsi, iqtisadiyyat və sənaye sahələrinin inkişafında ləngimələr, həmçinin pul vəsaitlərinin dövriyyəsində yaranan qeyri-sabitlik kimi bu və ya digər makro-iqtisadi faktorların mövcudluğuna gətirib çıxarır.

2014-cü ilin iyun ayının ortalarından etibarən neftin qiymətində qəfil enmə müşahidə olunmağa başlamışdır və bu birbaşa neft istehsal edən ölkələrə, eləcə də Azərbaycana öz təsirini göstərdi. Qeyd olunan hadisələr də öz növbəsində neft sahəsindəki gəlirlərin və dəyəri ilə illik bütçə gəlirlərinin azalması, neft istehsalatının aşağı enməsi və bu sahədə aparılan əməliyyatların dayandırılması ilə nəticələndi.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı beynəlxalq valyuta bazarında rəqabət qabiliyyətini qoruyub saxlamaq məqsədilə, valyuta siyasetini dəyişərək 21 Fevral 2015-ci il tarixli mətbuat bəyanatı ilə Azərbaycan manatının dəyərinin ABŞ dollarına nisbətdə 34 % və 21 Dekabr 2015-ci il tarixli mətbuat bəyanatı ilə 48 % endirilməsi haqqında qərarını açıqlamışdır. Manatın ABŞ dollarına münasibətdə tədricən dəyərdən düşməsi 2016-ci il ərzində davam etmiş və bütövlükdə il üzrə təxminən 23%-ə bərabər olmuşdur.

2017-ci ilin 12 yanvar tarixindən, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı üzən məzənnə sisteminiə sərbəst keçid imkanı üçün kommersiya banklarına tətbiq etdiyi 4% məzənnə dəhlizini ləğv etmişdir. 01 yanvar 2017-ci il tarixinə ABŞ dollarına nisbətdə manatın məzənnəsi 1.7707 AZN olmuş və il boyu dəyəri artaraq 31 dekabr 2017-ci il tarixinə 1.7001 AZN-də qərarlaşmışdır. 2018-ci il ərzində manatın dəyəri sabitləşmiş 31 dekabr 2018-ci il tarixində 1.7000 AZN-ə bərabər olmuşdur.

**PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNDE TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR**

Neft qiymətlərində dəyişmələr neft və enerji sektorunun maliyyə və likvidlik mövqelərinə əhəmiyyətli dərəcədə təsirini göstərir, bu isə öz növbəsində həmin sahələrə kreditlərin ayrılmışındakı çətinliklərə, həmçinin mövcud borcların ödənilmə qabiliyyətinin aşağı enməsinə gətirib çıxara bilər.

Şirkətin əməliyyat şəraitinin zəifləməsi rəhbərliyin pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı proqnozlarına, maliyyə və qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə qiymətləndirmə proseslərinə mənfi təsirini göstərməsi də ehtimal olunur. Mümkün əldə edilə bilən məlumatlar əsasında rəhbərlik dəyərsizləşmə üzrə qiymətləndirmələrində gələcək dövrün pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı yenilənmiş təxminlərdən istifadə etmişdir.

Makro-iqtisadi amillərin gözlənilən dəyişiklikləri səbəbindən rəhbərlik bu dəyişikliklərin Şirkətin əməliyyatları üzərində təsirini dəqiq qiymətləndirmək və yarana biləcək nəticələrlə bağlı hər hansı bir ölçü götürmək iqtidarında deyil. Rəhbərlik, mövcud şəraitdə Şirkətin fəaliyyətinin davamlılığını və inkişafını təmin etmək üçün bütün lazımı tədbirlərin görüldüyüünü hesab edir.

Ölkədə sahibkarlığın inkişafi, biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədilə 2018-ci ildə vergi qanunvericiliyinə bir neçə istiqamətdə çox mühüm dəyişikliklər layihəsi hazırlanmış və qanun layihəsi Milli Məclis tərəfindən qəbul edilmişdir. Bunlar sahibkarlığın dəstəklənməsi, vergidən yayınmanın və "kölgə iqtisadiyyatı"nın miqyasının azaldılması, vergitutma bazasının genişləndirilməsi, vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi, mövcud və yeni veriləcək vergi güzəştlerinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi kimi istiqamətləri əhatə edir.

Vergi qanunvericiliyinə edilmiş ən mühüm dəyişiklik kimi qeyri-neft sektorunun özəl bölməsində çalısan vətəndaşların əməkhaqlarından tutulan vergilər üzrə vergi güzəştlerinin verilməsir. Dəyişikliyə əsasən aylıq əməkhaqqı 8000 manata qədər olan vətəndaşlar üçün 7 il müddətində gəlir vergisi üzrə 100 faizlik güzəşt verilib, 8000-dən yuxarı olan məbləğdə muzdlu işlə əlaqədar gəlir əldə edən fiziki şəxslər üzrə isə gəlir vergisi 14 faiz həcmində müəyyənlenəkdir. Ki, bu da dövlətin sözügedən məsələdə çox böyük fiskal güzəştə getməsi deməkdir.

Rəhbərlik vergi qanunvericiliyinə tətbiq olunan digər dəyişikliklərin Şirkətin maliyyə hesablarına əhəmiyyətli təsirinin olmayacağıni hesab edir.

3 Uçot Siyasetində və Açıqlama Qeydlərində Dəyişikliklər

Standartlar və onların şərhi

9 sayılı MHBS Maliyyə Alətləri

9 sayılı MHBS 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən və daha sonrakı illik dövrlər üçün 39 sayılı MUBS-u əvəz edir.

Şirkət 2017-ci il üçün maliyyə alətləri haqqında müqayisəli məlumatları 9 sayılı MHBS-a əsasən yenidən bəyan etməmişdir. Belə ki, 2017-ci il üçün maliyyə alətləri haqqında müqayisəli məlumatlar MUBS 39 əsasında təqdim olunmuş və 2018-ci il üçün təqdim edilmiş məlumatlarla müqayisə olunmamaqdır. MHBS 9-un tətbiqində yaranan fərqlər birbaşa 01 yanvar 2018-ci il tarixinə bölüşdürülməmiş mənfəətdə tanınmışdır.

Təsnifat və ölçülməyə edilmiş dəyişikliklər

9 sayılı MHBS təsnifat və ölçilmə kateqoriyasını təyin etmək üçün kapital alətləri və onların törəmələri istisna olmaqla, bütün maliyyə aktivlərinin müəssisənin aktivlərinin idarə olunmasının, biznes modeli və müqaviləli pul vəsaitlərinin hərəkətinin xarakteristikalarının kombinasiyası əsasında ölçülməsini tələb edir.

39 sayılı MUBS üzrə maliyyə aktivlərinin ölçülməsi kateqoriyaları (mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərdə tanınan (MZHƏD), satlı bilən (SB), ödəniş tarixinədək saxlanılmış və amortizasiya olunmuş dəyər) aşağıda qeyd olunan kateqoriyalarla əvəz olunmuşdur:

- Amortizasiya olunmuş dəyərdə Borc alətləri

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNDE TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

- Tanınmanın dayandırılmasından yaranan gəlir və xərclerin mənfəət və ya zərər hesabına bərpə olunduğu Digər məcmu gəlirlər vasitəsilə ədalətli dəyərdə tanınan Borc alətləri,
- Tanınmanın dayandırılmasından yaranan gəlir və xərclerin mənfəət və ya zərər hesabına bərpə olunmadığı Digər məcmu gəlirlər vasitəsilə ədalətli dəyərdə tanınan Borc alətləri
- Mənfəət və ya zərər hesabatında ədalətli dəyərdə tanınan maliyyə aktivləri

Maliyyə öhdəlikəri üçün uçot Şirkətin öz kredit riskindən yaranan və mənfəət və ya zərər hesabına tanınan gəlir və xərclərlə bağlı yanaşma istisna edilməklə, 39 sayılı MUBS-da olduğu kimi dəyişməz olaraq qalmışdır. Bu əməliyyatlar mənfəət və ya zərər hesabatına heç bir sonrakı yenidən təsnifləşdirilmə tətbiq olunmadan Digər məcmu gəlirlər hesabatında göstərilməlidir.

9 sayılı MHBS-a əsasən əlaqədar derivativlər onların aid olduğu əsas maliyyə aktivlərindən ayrılıqda göstərilmir. Bunun əvəzində maliyyə aktivləri biznes model və onların müqavilə şərtləri əsasında təsnifləşdirilir. Maliyyə öhdəliklərinin və qeyri-maliyyə müqavilələrinin daxilində olan əlavələr üçün hesabatda heç bir dəyişiklik tətbiq olunmamışdır.

Dəyərdən düşmə hesablaşmalarında edilən dəyişikliklər

9 sayılı MHBS-in tətbiqi Şirkətin kredit zərərləri üçün dəyərdən düşmə uçotunu əsaslı şəkildə dəyişməklə, 39 sayılı MUBS-da nəzərdə tutulan baş vermiş zərər yanaşmasını proqnoz yönümlü “gözlənilən kredit zərərləri” (GKZ) yanaşması ilə əvəz etmişdir. MHBS 9-un tətbiqi Şirkətdən kredit razılışması və qarantiya müqavilələri ilə birlikdə bütün kreditlər və Mənfəət və ya Zərər hesabına tanınmayan digər borc maliyyə aktivlərinə GKZ modeli ilə ehtiyat yaradılmasını tələb edir. Əgər bu modelə əsaslanan ehtiyatlar yarandıqdan sonra kredit riskində əhəmiyyətli artım baş verməyib, bu proses sonrakı 12 ay üçün fərz edilən ehtimalın ola bilməsi ilə əlaqləndirilir. Maliyyə aktivi alınmış və ya yaranmış kredit dəyərsizləşməsi təyinatına uyğun gəlirsə, bu halda ehtiyatlar aktivlərin istifadə müddəti ərzində gözlənilən kredit zərərlərinin dəyişməsinə əsaslanır.

MHBS 7

MHBS 9 və MUBS 39 arasındaki fərqləri aydın şəkildə eks etdirmək üçün Şirkət 01 yanvar 2018-ci il tarixindən başlayan illik dövrlər üçün yenilənmiş MHBS 7 “Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar” standartını MHBS 9 ilə birlikdə qəbul etmişdir.

MHBS 7R həmçinin hedcinq uçotunu MUBS 39-un tələblərinə uyğun olaraq davam etdirməyi seçmiş müəssisələr üçün belə hedcinq uçotu ilə bağlı əlavə və daha detallı açıqlamalar tələb edir.

Əhəmiyyətli uçot siyasetlərinin icmali

Faiz gəlirlərinin tanınması

Effektiv faiz dərəcəsi metodu

Həm MHBS 9, həm də MUBS 39-un tələblərinə əsasən amortizasiya edilmiş maya dəyərili, eləcə də mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan bütün maliyyə alətləri üçün faiz dərəcələri effektiv faiz dərəcəsi (EFD) metodundan istifadə etməklə tətbiq olunur. Faiz hesablanan maliyyə aktivlərinin faiz gəlirləri MHBS 9 əsasında Digər məcmu gəlirlər hesabına ədalətli dəyərlə ölçülür, buna oxşar olaraq MUBS 39 əsasında satıla bilən və ödəniş tarixinədək saxlanılan kateqoriyaları üzrə qruplaşdırılan və faiz hesablanan maliyyə aktivləri də EFD metodundan istifadə edilməkələ təyin olunur. EFD maliyyə alətinin gözlənilən istifadə müddəti ərzində və ya daha qısa müddətə, maliyyə alətinin xalis qalıq dəyərinə qədər ehtimal olunan gələcək kassa daxilolmalarına tabe tutulan faizdir.

EFD (həmçinin, aktivin amortizasiya olunmuş dəyəri) satın alma zamanı hər hansı endirim və ya premium, EFD-nin daxili hissəsi olan haqq və dəyərlər nəzərə alınmaqla hesablanır. Şirkət kreditin gözlənilən istifadə müddəti ərzində sabit geri qayıtma faizinin ən yaxşı təxminini istifadə etməklə faiz gəlirlərini tanır. Buna görə də Şirkət müxtəlif mərhələlərdə tətbiq olunan fərqli faiz dərəcələrinin və məhsulun digər xarakteristikalarının istifadə dövrünün (ön ödəmələr, faiz cərimələri və ödənişləri daxil olmaqla) təsirlərini nəzərə alır.

Əgər maliyyə aktivlərində pul vəsaitlərinin axını ilə əlaqədar olan gözləntilər kredit riskindən başqa hər hansı bir səbəbə görə yenidən nəzərdən keçirilərsə düzəliş faiz gəlirlərində artma və azalma ilə birlikdə balans hesabatına aktivin qalıq dəyərində müsbət və ya mənfi düzəliş olaraq qeyd olunur.

İcbari olaraq mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə ölçülməsi tələb olunan bütün satış aktivləri və maliyyə aktivlərinin faiz gəlirləri, müqavilə faiz dərəcələri, xalis satış gəlirlərində və maliyyə aktivlərində xalis gəlir/zərər mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyər istifadə olunmaqla tanınır.

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNDE TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

Maliyyə alətləri – ilkin tanınma

Tanınmanın tarixi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri, müştərilərə verilən kreditlər və avanslar, o cümlədən müştəri hesabları istisna olmaqla maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilkin olaraq satış tarixində, yəni Şirkət müqavilənin şərtlərinə əsasən tərəflərdən birinə çevrilidiyi tarixdə tanınır. Buna müntəzəm satışlar daxildir: bazarda tənzimləmə və konvensiyalarla müəyyən olunmuş zaman çərçivəsində aktivlərin çatdırılması, tələb olunan maliyyə aktivlərinin alınması və satılması. Müştərilərə verilən kreditlər və avanslar bu vəsaitlər müştərinin hesabına köçürüldüyü zaman tanınır. Şirkət müştərilərin balanslarını vəsaitlər Şirkətə köçürüldüyü zaman tanır.

Maliyyə alətlərinin ilkin ölçüləməsi

Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması zamanı təsnifləşdirilən alətlərin idarə olunması biznes planı və onların müqavilə şərtlərindən asılıdır. Maliyyə alətləri ilkin olaraq onların ədalətli dəyərində ölçülür, maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə qeyd olunması halından başqa digər əməliyyat məsrəfləri bu məbləğə əlavə edilir və ya çıxılır. Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması zamanı onun ədalətli dəyəri onun əməliyyat qiymətindən fərqlənirse Şirkət 1-ci günün mənfəət və zərər uçotunu aşağıda təsvir olunduğu şəkildə aparır.

1-ci gün mənfəət və zərər uçotu

Maliyyə alətinin əməliyyat qiyməti, onun yalnız bazar əməliyyatlarında müşahidə oluna bilən daxilolmalarına əsaslanan qiymətləndirmə metodu əsasında təyin olunmuş ədalətli dəyərindən və ilkin tanınma zamanı yaranan ədalətli dəyərindən fərqli olduğu zaman, Şirkət əməliyyat qiyməti və ədalətli dəyər arasındakı fərqi xalis satış gəlirlərinə tanır. Ədalətli dəyərin bəzi daxilolmaların müşahidə oluna bilmədiyi modelə əsaslandığı hallarda əməliyyat qiyməti və ədalətli dəyər arasındakı fərq təxirə salınır və yalnız daxilolmaların müşahidəsi mümkün olunda və ya alətlərin tanınması dayandırıldıqda mənfəət və zərərdə tanınır.

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ölçümə kateqoriyaları

01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən və sonrakı illik hesabat dövrləri üçün Şirkət öz maliyyə aktivlərini aşağıdakı meyarlarla aktivlərin idarə olunmasının biznes modeli və aktivlərin müqavilə şərtləri əsasında təsnifləşdirir:

- Amortizasiya olunmuş dəyərlə
- Digər məcmu gəlirlər hesabında ədalətli dəyərlə
- mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə

Şirkət öz derivativlərini və satış portfelini mənfəət zərər hesabına ədalətli dəyərlə təsnifləşdirir və ölçür. Şirkət qeyd olunan yanaşma uyğunsuzluqları əhəmiyyətli dərəcədə azaltdığı və ya aradan qaldırdığı halda maliyyə alətlərini mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanıya bilər.

01 yanvar 2018-ci ildən əvvəl Şirkət öz maliyyə aktivlərini kreditlər və debitör borcları (amortizasiya olunmuş dəyər), mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan, satıla bilən və ödəniş tarixinə qədər saxlanılan (amortizasiya olunmuş dəyər) kateqoriyaları ilə təsnifləşdirirdi. Kredit müqavilələri və qarantiyalar istisna olmaqla, derivativ, satış üçün saxlanılan və ya ədalətli dəyər təyinatı tətbiq olunan maliyyə öhdəlikləri mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə və ya amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülür.

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri

Amortizasiya olunmuş dəyərlə tanınan Müştərilərə verilən kreditlər və avanslar, Maliyyə investisiyaları

Aşağıdakı hallar istisna olmaqla, 01 yanvar 2018-ci ildən əvvəl Müştərilərə verilən kreditlər və avanslara sabit və ya təyin edilə bilən aktiv bazarda qeyd olunmamış ödənişləri olan törəmə olmayan maliyyə aktivləri daxil idi:

- Şirkətin dərhal və ya yaxın müddətdə satmağa niyyətli olduğu
- Şirkətin ilkin tanınma zamanı mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyər və ya satıla bilən olaraq təyin etdiyi
- Şirkətin satıla bilən olaraq təyin olunmuş kredit azalması səbəbindən başqa ilkin investisiyاسının əhəmiyyətli hissəsini bərpa edə bilməməsi ehtimalı olan maliyyə aktivləri

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

01 yanvar 2018-ci ildən sonra Şirkət yalnız aşağıdakı hər iki şərt ödənərsə Müştərilərə verilən kreditlər və avanslar və digər maliyyə investisiyalarını amortizasiya olunmuş dəyərlərdir:

- Maliyyə aktivləri müqavilə əsasında pul vəsaitləri hərəkətinin toplanması məqsədi daşıyan biznes modelin tərkibindədir
- Maliyyə aktivlərinin müqavilə şərtləri ödənilməli olan əsas məbləğin qalıq dəyərinə hesablanmış faiz və əsas məbləglərin geri ödənişindən yaranan pul vəsaitlərinin daxil olmalarına getirib çıxarır.

Bu şərtlərin detalları aşağıda təsvir olunub.

Biznes modelin qiymətləndirilməsi

Şirkət onun biznes məqsədlərinə çatmaq üçün maliyyə aktivləri qruplarının idarə olunmasını ən uyğun şəkildə əks etdirilməsi səviyyəsində özünü biznes modelini təyin edir.

Şirkətin biznes modeli maliyyə alətlərinə görə tək-tək deyil, cəmlənmiş portfellərin daha yüksək səviyyələrinə görə qiymətləndirilir və aşağıdakı müsahidə oluna bilən faktorlara əsaslanır:

- Biznes modelin performansı və bu biznes model daxilində saxlanılan maliyyə aktivləri necə qiymətləndirilir və müəssisənin əsas idarə heyətinə təqdim olunur
- Biznes modelin performansına (və bu biznes model daxilində saxlanılan maliyyə aktivlərinə) təsir edən risklər və xüsusilə də, bu risklərin idarə olunması üsulu
- Müəssisənin menecerlərinə müavinətlər necə verilir (məsələn, kompensasiya aktivlərin ədalətli dəyərinə və yaxud müqavilə üzrə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətinə əsaslanır)
- Satışların gözlənilən tezliyi, dəyər və vaxtı da Şirkətin qiymətləndirilməsi baxımından mühim aspektlərdən hesab edilir.

Biznes model qiymətləndirməsi “ən pis hal” və “stress vəziyyəti” halları nəzərə alınmadan gözlənilən qrafikaya əsaslanır.

İlkin tanınmadan sonra pul vəsaitlərinin hərəkəti Şirkətin gözlənilərindən fərqli bir şəkildə həyata keçirilirsə bu halda Şirkət biznes modelində qalan maliyyə aktivlərinin təsnifatını dəyişmir, lakin yeni başlayan və ya yeni satın alınan maliyyə aktivlərini qiymətləndirərkən bu məlumatları da daxil edir.

Əsas məbləğin hesablanmış faizlərinin fərdi ödənişi (YƏMFÖ)

Şirkət təsnifat prosesinin ikinci mərhələsində maliyyə müqaviləsi şərtlərinin test meyarlarına uyğun olub olmadığını müəyyən edir.

Test mərhələsinin əsas vacib prinsipi maliyyə aktivinin ədalətli dəyərinin ilkin mərhələdə tanınması və maliyyə aktivinin qüvvədə olduğu müddət ərzində dəyişməsi (məsələn, hər hansı bir təkrar ödəmə və ya premium/endirim amortizasiyası) kimi müəyyənləşdirilmişdir.

Kreditin verilməsi zamanı ən mühim maraq amillərindən biri pulun zaman dəyərinin və kredit riskinin nəzərə alınmasıdır. YƏMFÖ qiymətləndirməsi aparmaq üçün Şirkət mühakimə, maliyyə aktivlərinin hansı məzənnədə istifadə edilməsi və faiz dərəcəsinin müəyyənləşdirilməsi kimi əlaqəli faktorların nəzərə alınmasını tətbiq edir.

Bundan fərqli olaraq pul vəsaitlərinin hərəkəti risklərində və ya dəyişkənliyə məruz qalmasını izah edən müqavilə şərtlərinə əsasən pul vəsaitlərinin axını yalnız ödənilmiş əsas və faiz məbləğlərindən yaranır. Bu kimi hallarda maliyyə aktivlərinin mənfəət və ya zərər hesabatında ədalətli dəyərlə (MZHƏD) ölçülməsi tələb olunur.

Alınmış Borclar və digər borc götürülmüş məbləğlər.

İlkin tanınmadam sonra, alınmış borclar və borc götürülmüş məbləğlər, amortizasiya edilmiş xərclər kimi ölçülür. Amortizasiya edilmiş xərclər, effektiv faiz dərəcəsinin daxili hissəsi olan maliyyə xərcləri, hər hansı bir endirim, və ya premiya fondları nəzərə alınaraq hesablanmaqdadır. Həm kapital, həm də öhdəlik komponentlərini özündə cəmləşdirən mürəkkəb maliyyə alətləri dərc olunma tarixində ayrılır.

Şirkətlər, qeyri -tərəmə alətlərinə mühasibat əməliyyatlarını yerinə yetirərkən, ilk önce bu alətlərin mürəkkəb olub olmadığını müəyyən edir və daha sonra bu alətin hər bir komponentini ayrı ayrılıqda, maliyyə aktivi, öhdəliyi və ya kapitalı kimi, MUBS 32 əsasında, təsnifləşdirir. Geri dönüşdürütlə bilən alətlərin öhdəlik və kapital komponentlərinin təsnifi, bəzi səhmdarlar üçün bir variantın istifadəsi baxımından iqtisadi cəhətdən sərfəli görünsədə, geri dönüşüm əməliyyatının tətbiqi zamanı dəyişiklik baxımından iqtisadi cəhətdən sərfəli görünsədə, geri dönüşüm əməliyyatının tətbiqi zamanı dəyişiklik səbəbiylə yenidən nəzərdən keçirilsə bilməz. Mürəkkəb maliyyə alətinin ilkin sərmayəsinin kapital və

**PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR**

öhdəlik komponentlərinə ötürülməsi zamanı, kapital, alətin bütün həqiqi dəyərinin qalıq məbləğlərinin ixracından sonrakı halı olaraq dəyərləndirilir və bu məbləğ öhdəliklər üçün ayrı bir şəkildə qeyd olunur. Hər hansı bir mürəkkəb maliyyə alətində bağlı olan törəmə tərkibli alətlərin dəyəri, kapitaldan fərqli olaraq, öhdəlik komponentlərinə daxil olmaqdadır. Şirkətlər kapital və öhdəlik bölgüsünü müəyyən etdikdən sonra, sonrakı mərhələ olaraq, öhdəliklərin ayrı ayrılıqda nəzərə alınması vacib olan törəmələrə malik olub olmadığını müəyyənləşdirməlidir.

Mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri

Bu kateqoriyaya aid olan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri, kommersiya məqsədli olmayan və ilkin mühəsibat prosesi zamanı rəhbərlik tərəfindən müəyyən olunan və ya icbari şəkildə MUBS 9 nəzdində həqiqi dəyəri ölçülə bilən kateqoriyalardır.

Rəhbərlik ilkin uçot sonrası yalnız aşağıda göstərilən kriteriyalardan biri yerinə yetirildiyində mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan bir alət müəyyən edir. Bu cür təyinatlar hər bir alət üzrə ayrıca həyata keçirilir:

- Müvafiq təyinat mühəsibat uçotunda fərqli tanınma halında yarana biləcək uyğunsuzluqları aradan qaldırır və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaldırsa və ya
- Borclar (01 yanvar 2018-ci ilə qədər aktivlər 39 №-li MUBS-a uyğun olaraq) risklərin idarə edilməsi siyaseti və ya investisiya strategiyasına əsasən idarə olunan və onların fəaliyəti ədalətli dəyər əsasında qiymətləndirilmiş maliyyə öhdəlikləri qrupunun (ya da maliyyə aktivləri və ya hər ikisi də 39 №-li MUBS altında) bir hissəsidirsa və ya
- Bir və ya daha çox derivativi olan öhdəliklər (01 yanvar 2018-ci ilədək aktivlər 39 sayılı MUBS-a uyğun olaraq), əksər hallarda istənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti əhəmiyyətli dərəcədə dəyişməyinə müqavilə ilə və ya bənzər bir alətlə əlaqədar derivativlərin ayrılmاسının qadağan edildiyi hesab edilirse

**Mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri
ədalətli dəyərdə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilir.**

Ədalətli dəyərdəki dəyişikliklər Şirkətin öz kredit riskindəki dəyişikliklər səbəbindən öhdəliklərin ədalətli dəyərində hərəkətlər istisna olmaqla, mənfəət və zərər hesabatında qeydə alınır. Ədalətli dəyərdəki dəyişikliklər Digər məcmu gəlirlər vasitəsilə öz kredit ehtiyatında qeydə alınır və mənfəət və zərərə geri qaytarılmır. Mənfəət və ya zərər hesabatında əks etdirilən alətlər üzrə əldə edilmiş və ya hesablanmış faizlər, faiz gəliri və ya faiz xərci ilə, hər hansı bir endirim / mükafat və alət əməliyyatının xərclərini alətin ayrılmaz bir hissəsi kimi nəzərə almaqla və effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə hesablanır.

Səhmdar alətlərinin payı üzrə dividend gəlirləri, ödəniş hüququ təsis edildikdə, digər əməliyyat gəlirləri kimi mənfəət və ya zərərdə qeydə alınır.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin yenidən təsnifləşdirilməsi.

01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən xüsusi şərtlər xaricində - Şirkətin satın aldığı, satdığı və ya ixtisar etdiyi biznes sahələri istisna olmaqla, Şirkət ilkin tanınmadan sonrakı mərhələ üçün maliyyə aktivlərini yenidən təsnifləşdirmir.

Maliyyə öhdəlikləri heç zaman yenidən təsnifləşdirilmir. Şirkət 2018-ci ildə hər hansı bir maliyyə aktivlərini və öhdəliklərini yenidən sınıflaşdırmayıb.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması

Şərtlərin və şəraitlərin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirilməsinə görə tanınmanın dayandırılması

Yeni tanınmış kreditlər GKZ ölçmə məqsədləri üçün yeni kredit dəyərsizləşmiş hesab edilənə qədər 1-ci Mərhələdə təsnifləşdirilir. Şirkət müştəriyə kredit verilməsinin dayandırılıb-dayandırılmamasını qiymətləndirərkən, digərləri arasında aşağıdakı faktları nəzərdə saxlayır:

- Kreditin valyutasının dəyişməsi
- Kapital xüsusiyyətlərinin təqdimatı
- Qarşı tərəfdəki dəyişiklik

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNDE TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

- Dəyişikliklərin bu cür tanınması müqabilində modifikasiya alətləri artıq YƏMFÖ meyarlarına cavab verməyəcəyinin məlum olması

Əgər dəyişiklik nəğd pul vəsaitlərinin axışında əhəmiyyətli dərəcədə fərqliliyə səbəb olmursa, dəyişiklik tanınmanın dayandırılmasına götürüb çıxara bilməz. Orijinal ehtimal olunan faiz dərəcələrində diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkətindəki dəyişikliyə əsasən, Şirkət, hər hansı bir dəyərdən düşmə (dəyərsizləşmə) halları qeyd edilmədiyi təqdirdə, bununla bağlı olaraq mənfəət və zərər hesabına dəyişikliklərin təsirini uçota alır.

Əsaslı dəyişikliklərdən başqa tanınmanın dayandırılması halları

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivindən pul vəsaitlərinin hərəkətini almaq hüququ başa çatdıqda maliyyə aktivinin (və ya mümkün olduqda, maliyyə aktivinin bir hissəsi və ya oxşar maliyyə aktivlərinin bir hissəsi) tanınması dayandırılır.

Şirkət maliyyə aktivini yalnız və yalnız aşağıdakı hallarda köçürüre bilər :

- Şirkət maliyyə aktivlərindən pul vəsaitlərinin axınıni əldə etmək üçün müqavilə hüquqlarını köçürmüştür,

Və ya,

• Pul vəsaitlərinin hərəkəti hüququnu saxlayır, lakin "ötürmə" razılaşması ilə üçüncü tərəfə maddi gecikmə olmadan alınan pul vəsaitlərinin hamısını tam ödəmək öhdəliyi götürür ki, bu ödəniş qaydaları Şirkətin maliyyə aktivü üzrə pul vəsaitlərinin axınıni ("əsas aktiv") almaq üzrə müqavilə hüquqlarını saxladığı əməliyyatlardır, lakin həmin pul vəsaitlərinin hərəkəti bir və ya bir neçə müəssisəyə ("son alicilərə"), aşağıdakı üç şərt yerinə yetirildikdə ödənilir:

- Şirkət, alınmış məbləğin tam ödənilməsi və faiz dərəcələrinə uyğun faiz məbləğləri ilə qısamüddətli avanslar istisna olmaqla, orijinal aktivdən ekvivalent məbləğlərin yiğimini həyata keçirmədiyi halda, alicilara məbləğləri ödəmək öhdəliyi yoxdur,
- Şirkət, potensial alicilara təminat olaraq təqdim etdiyi aktivdən başqa, hər hansı bir digər orijinal aktivü sata və ya girov qoya bilməzsə
- Şirkət potensial alicilər adına toplanan pul vəsaitlərini əhəmiyyətli gecikmə olmadan təhvil vermək məcburiyyətindədirse

Əlavə olaraq, Şirkət pul və pul ekvivalentlərində investisiyalar istisna olmaqla, yiğim tarixi və potensial alicilərə lazım olan pul köçürmə tarixləri arasında olan dövr ərzində qazanılmış faizlər də daxil olmaqla, bu cür pul axınlarını yenidən investisiya etmək hüququna malik deyildir. Transfer yalnız tanınmanın dayandırılması hallarına uyğunlaşdırılır, həmçinin :

- Şirkət aktivin bütün risklərini və mükafatlarını əhəmiyyətli dərəcədə ötürmüştür

Və ya,

- Şirkət aktivin bütün risklərini və mükafatlarını əhəmiyyətli dərəcədə nə ötürmüş nə də saxlamamışdır, lakin aktiv üzrə nəzarətin ötürülməsini təmin etmişdir.

Şirkət, bütün əsaslı riskləri və mükafatlarını əhəmiyyətli dərəcədə köçürmədikdə və ya əlində saxlamadıqda, yalnız aktivin nəzarətini özündə saxlayıbsa, aktiv yalnız Şirkətin davamlı təsirini əhəmiyyətli dərəcəsi ilə tanınır və bu halda Şirkət həmçinin əlaqəli öhdəliyi tanımlıdır. Köçürülmüş aktiv və əlaqəli öhdəlik Şirkətin əlində saxladığı hüquq və öhdəlikləri əks etdirən əsaslarla ölçülür.

Köçürülmüş aktiv üzərində təminat şəkli alan davamlı müdaxilə və təsir gücü, aktivin orijinal balans dəyərinin altında və Şirkətin ödəməsi tələb oluna biləcək maksimum məbləğlə ölçülür. Davamlı təsir köçürülmüş aktiv üzrə yazılı və ya satın alınan bir variantın (və ya hər ikisinin) formasını alırsa, Şirkətin aktivini yenidən satın alma prosesində ödəməsi lazım gələn dəyərdə ölçülür. Ədalətli dəyərlə ölçülülmüş bir aktiv üzrə yazılı təklif seçimi olması halında, müəssisənin davam edən təsirinin əhatəsi, köçürülmüş aktivin ədalətli dəyəri və seçmə əməliyyat qiymətinin aşağı olması şərtlərilə məhdudlaşır.

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəliklərinin tanınması öhdəliklərin sıfırlanması, ləğv edilməsi ya da vaxtinin bitməsi hallarında dayandırılır.

Mövcud maliyyə öhdəliyi eyni kredit verəndən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli şərtlər ilə əvəz edildikdə və ya mövcud öhdəliyin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirildikdə, belə bir mübadilə və ya dəyişiklik öz öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliklərin tanınması kimi qəbul edilir. Orijinal maliyyə öhdəliklərinin balans dəyəri və ödənilməli ödənişlər arasındaki fərq mənfəət və zərərdə tanınır.

Maliyyə aktivlərinin dəyərdən düşməsi (Qanun 01 yanvar 2018-ci ildən etibarən qəbul edilib)

Gözlənilən Kredit Zərərlərinin tanınması prinsiplərinə ümumi baxış

MHBS 9-un qəbulu, MUBS 39-un artıq baş vermiş zərər yanaşmasını proqnoz yönümlü GKZ yanaşması ilə əvəzləyərək Şirkətin kreditlər üzrə dəyərsizləşmə zərərlərinin tanınması metodunu əsaslı şəkildə dəyişdirmişdir.

01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən Şirkətin, birlikdə "maliyyə alətləri" adlandırılan kredit şərti öhdəliklər və qarantiya müqavilələri ilə yanaşı, mənfəət və ya zərər hesabında ədalətli dəyərlə saxlanılan bütün kreditlər, digər borc maliyyə aktivləri gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat yaradır. Kapital alətləri MHBS 9-a uyğun olaraq dəyərsizləşməyə məruz qalmır.

GKZ yaranmasından bu yana kredit riskində əhəmiyyətli bir artım olmadıqca, aktivin ömrü boyu yaranması gözlənilən kredit zərərlərinə dayanmaqdadır. Hesabat tarixində sonrakı 12 ay müddətində maliyyə alətində ehtimal olunan hadisələrdən qaynaqlanan zərərləri temsil edən hissədir.

Hər ikisi maliyyə alətlərinin əsas portfelinin xarakterində asılı olaraq ya fərdi əsasda ya da kollektiv əsasda hesablanır. Şirkət hər hesabat dövrünün sonunda, ilkin tanımından sonra maliyyə alətlərinin kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını, maliyyə alətlərinin qalan faydalı ömrü ərzində dəyərsizləşmə riskindəki dəyişikliyi diqqətə alaraq qiymətləndirmə aparmaq siyasetini həyata keçirmiştir.

Yuxarıdakı prosesə əsaslanaraq Şirkət kreditlərini aşağıda açıqlandığı şəkildə Mərhələ 1, Mərhələ 2, Mərhələ 3 və dəyərsizləşmiş (AYKD) kreditlər kimi qruplaşdırır.

Mərhələ 1: Kreditlərin ilkin tanınması, Şirkət 12 aylıq GKZ-ə əsaslanan ehtiyat məbləğini tanır. Mərhələ 1 kateqoriyasında qruplaşdırılan kreditlər həmçinin kredit riskinin artaraq Mərhələ 2-dən yenidən təsnifləşdirilmiş kreditləri də özündə cəmləşdirir.

Mərhələ 2: Borc verildikdən sonra kredit riskində əhəmiyyətli artım baş verdiqdə, Şirkət kreditin gözlənilən faydalı ömrü ərzində yarana biləcək zərərlər üçün ehtiyat yaradır. Mərhələ 2 kreditləri əlavə olaraq, kredit riskinin artdığı və kreditin Mərhələ 3-dən etibarən yenidən təsnifləşdirildiyi təsislərədə ehtiva edir.

Mərhələ 3: Əhəmiyyətli dərəcədə dəyərsizləşmə müşahidə olunan kreditlər. Şirkət kreditin gözlənilən faydalı ömrü ərzində yarana biləcək zərərlər üçün ehtiyat yaradır.

AYKD: Alınan və ya yaradılan kredit aktivləri üçün ilkin tanımada dəyərsizləşmə müşahidə olunan maliyyə aktivləridir. AYKD aktivləri orjinal tanınmalar sırasında ədalətli dəyərdə qeydə alınır və faiz gəlirinin sonrakı tanınmaları effektiv faiz dərəcəsinə əsaslanır. GKZ yalnız ehtimal edilən dəyərsizləşmədə növbəti dəyişiklik olduğunda tanınır və ya genişləndirilir. Şirkətin geri ödənilməmiş kredit məbləğlərilə bağlı bərpa olunmasına dair gözləntisi qalmadığı hallarda bütünlük və ya hissəvi maliyyə aktivinin ümumi balans dəyəri azaldılır. Bu, maliyyə aktivinin tanınmasının (qismən) dayandırılması hesab olunur.

Gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması

Şirkətlər effektiv faiz dərəcəsinə qədər azalmış qısamüddətli nağd pul daxilolmalarını ölçmək üçün dörd ehtimal yönümlü ssenariyə dayanaraq gözlənilən kredit zərərlərini hesablayırlar. Qısamüddətli nağd pul azalmaları müqaviləyə uyğun olaraq müəssisəyə ödənilməli pul axınları ilə müəssisənin ümumilikdə əldə etməyi gözlədiyi məbləğ arasındaki fərqlidir.

Gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanmasında əsas elementlər aşağıdakılardır:

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNDE TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

- Defolt ehtimalı- (Öhdəliyin yerinə yetirilməməsi ehtimalı) verilmiş zaman kəsiyində ödənilməmə ehtimalının təxminini hesablanmasıdır.

Defolt ehtimalı bəzən yalnız dəyərləndirilən zaman müddətində baş verə bilər, lakin, ehiyatlar portfel daxilində davamlı olaraq saxlanılmış ola da bilər.

- Defolt ehtimalında açıqlanma- hesabat tarixindən sonra əsas məbləğin və faizin müqavilə ilə müəyyən edilmiş və ya hər hansı digər formada təyin edilən geri ödəmə şərtləri daxil olmaqla, təklif edilən güzəştərdən mümkün azalmaların və gecikmiş ödəmələrə yığılmış faizlərin nəzərə alınaraq galəcək tarixdəki dofoltun açıqlama qeydlərində yaradacağı dəyişikliklərin əvvəlcədən təxmin edilməsidir.

- Defolt ehtimalında mümkün zərərlər- Verilmiş müddət ərzində defolt hadisəsinin baş verməsindən yaranan zərərlərin əvvəlcədən təxmin edilməsidir. Bu daha çox müqavilə üzrə məbləğlər ilə borc verənin qoyulmuş girovların realizasiyası da daxil olmaqla almağı gözlədiyi məbləğ arasındaki fərqə əsaslanır.

Gözlənilən kredit itkilərini əvvəlcədən dəyərləndirərkən dörd müxtəlif ssenariləri nəzərə alınır (əsas vəziyyət, qalxış, yumuşaq düşüş (enmə 1), və daha kəskin enmə (enmə 2). Bunların hər biri müxtəlif defolt ehtimalı, defolt vəziyyətində açıqlama və defolt ehtimalında mümkün zərərlərə əlaqəlidir. Vəziyyətdən asılı olaraq, ödənilməyən borcların ödənilmə ehtimalının və girovun dəyərinin və ya aktivin satılmasından əldə ediləcək məbləğin də nəzərə alınaraq geri qaytarılmasına dair müxtəlif ssenarilər də daxil edilə bilər.

Kredit kartları və digər dövriyyə vəsaitləri istisna olmaqla kredit zərərlərində maksimum dövr Şirkət hüquqi cəhətdən daha erkən müddətə tanımlı olduğu hallar istisna olmaqla maliyyə alətinin müqavilə müddəti ilə müəyyən edilir.

Dəyərsizləşmə zərərləri və azadolmalar maliyyə aktivinin balans dəyərinə müəyyən edilmiş alınmamış borc öhdəliyinə görə yaradılan gözlənilən kredit zərərləri üzrə ehiyatlardan formalasın modifikasiya zərərləri və ya gəlirlərində ayrılıqda balansa və açıqlama qeydlərində öz əksini tapır. Gözlənilən kredit zərəri metodunun mexanizmlərini aşağıdakı kimi izah etmək olar:

- 1-ci mərhələ: Şirkət hesabat tarixindən sonrakı 12 aylıq müddət ərzində maliyyə alətinin mümkün ödənilməmə ehtimalının nəticəsi kimi istifadə müddəti üzrə gözlənilən kredit zərərinin 12 aylıq nisbetini hesablayır. Şirkət hesabat tarixindən sonrakı növbəti 12 aylıq müddət üçün gözlənilən ödənilməmə hadisəsinə ehtiyat məbləğini hesablayır.

Bu gözlənilən 12 aylıq ödənilməmə ehtimalları effektiv faiz dərəcəsinə yaxınlaşana qədər azaldıb, ödənilməmə hadisəsində gözlənilən itkilərin miqdardında vurularaq ödənilməmə hadisəsində açıqlama qeydlərinin proqnozlaşdırılmasına istifadə olunur. Hər dörd ssenari üçün bu hesablamalar yuxarıda izah edildiyi kimidir.

- 2-ci mərhələ: Borcun kredit riski orijinaldan əhəmiyyətli dərəcədə artıqdə Şirkət istifadə müddəti üzrə gözlənilən kredit zərəri ehtiyatı yaradır. Mexanizmlər ssenarilər də daxil olmaqla yuxarıda izah edilən digər ssenarilərlə oxşarlıq təşkil etsə də ödənilməmənin ehtimalı və ödənilməmə hadisəsində zərərlərin miqdarı maliyyə alətinin istifadə müddətinə əsasən proqnozlaşdırılır. Ehtimal olunan nağd pul ehtiyatları orijinal effektiv faiz dərəcəsinə yaxın məbləğə qədər azaldılır.

- 3-cü mərhələ: Şirkət kredit dəyərsizləşməsi nəzərə alınan borclara gözlənilən istifadə müddəti üzrə kredit zərərləri hesablayır. Bu metod 2-ci mərhələdə verilən ödənilməmə ehtimalı 100% müəyyən edilmiş aktivlərlə oxşardır.

- Alınmış və ya orijinal kredit dəyərsizləşməsi müəyyən edilən aktivlər ilkin tanınmada kredit dəyərsizləşməsi hesablanmış aktivlərdir. Şirkətlər ilkin tanınmadan istifadə müddəti üzrə gözlənilən kredit zərərlərinə yalnızca yığılmış dəyişiklikləri dörd ehtimal yönümlü ssenarilərə əsaslanaraq tanır.

Borc öhdəlikləri və akkreditivlər

Alınmamış borc öhdəliyinə istifadə müddəti üzrə gözlənilən kredit zərərlərini proqnozlaşdırarkən Şirkət borc öhdəliyinin gözlənilən hissəsinin istifadə müddəti bitdikdən sonra alacağını nəzərdə tutur. Gözlənilən kredit zərəri, dörd ssenarinin ehtimal ağırlığına əsaslanan nağd pulun çəkildiyi təqdirdə,

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNDE TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

gözlənilən çatışmazlıqların bugünkü dəyərinə əsaslanır. Gözlənilən nağd pul çatışmazlığı, kredit üzrə gözlənilən effektiv faiz dərəcəsinə yaxınlaşanda təxirə salınır.

Həm kredit, həm də alınmamış bir öhdəlik daxil olan kredit kartları və dövriyyə vəsaitləri üçün gözlənilən kredit zərərləri kreditlə birlikdə hesablanır və təqdim olunur. Kredit öhdəlikləri və akkreditivlər üçün gözlənilən kredit itkiləri ehtiyat məbləği içərisində tanınır.

Diger məcmu gəlirlər içərisində balans dəyəri ilə ölçülən borc alətləri

Diger məcmu gəlirlər içərisində balans dəyərində ölçülülmüş borc alətlərinin gözlənilən kredit zərərləri bu maliyyə aktivlərinin qalıq dəyərini maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda azaltır.

Bunun əvəzində, aktivlərin amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülməsi halında yaranacaq ehtiyata bərabər olan məbləğ, Diger məcmu gəlirlərdə mənfəət və ya zərərə müvafiq yiğilmiş dəyərsizləşmə məbləği olaraq tanınır. Diger məcmu gəlirlərdə yiğilmiş zərərlər, aktivlərin silinməsi zamanı mənfəət və zərər hesabına qaytarılır.

Alınmış və ya ilkin tanınmadan kredit dəyərsizləşməsi müəyyən olunmuş maliyyə aktivləri

Alınmış və ya ilkin tanınmadan kredit dəyərsizləşməsi müəyyən olunmuş maliyyə aktivləri üçün Şirkət ilkin tanınmadakı zərər ehtiyatlarına yalnız yiğilmiş dəyişiklikləri tanır.

Gələcəklə bağlı proqnoz xarakterli məlumatlar

Gözlənilən kredit riski modellərində, Şirkətlər aşağıdakı kimi geniş iqtisadi informasiyalara əsaslanmaqdadır:

- ÜDM artımı
- İşsizlik dərəcəsi
- Mərkəzi bankın faiz dərəcəsi
- Təsərrüfatı qiymətləri indeksi

Gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanması üçün istifadə olunan məlumatlar və modellər, maliyyə hesabatları tarixində bazarın bütün xüsusiyyətlərini əks etdirə bilməz. Belə fərqlər əhəmiyyətli dərəcədə vacib olduqda bunu əks etdirmək üçün, keyfiyyətə uyğun bəzən müvəqqati olaraq düzelişlər edilir.

Yuxarıda göstərilən məlumatlar yalnız məsələyə aydınlıq gətirmək məqsədilə seçilmiş ümumi iqtisadi göstəricilərdir. Praktikada əmtəə qiymətləri inflasiya dərəcələri, valyuta məzənnələri və dövlət büdcəsinin kəsirləri kimi digər göstəricilər də istifadə oluna bilər.

Girov qiymətləndirməsi

Şirkət maliyyə aktivləri üzərində kredit risklərini azaldılması üçün mümkün olduğu qədər girovdan istifadə etməyə çalışır. Şirkət, pul, qiymətli kağızlar, akkreditivlər / zəmanətlər, daşınmaz əmlak, debitor borçları, ehtiyatlar, digər qeyri-maliyyə aktivləri və xalis müqavilələr formasında kredit alıtları kimi müxtəlif formalarda mövcud ola bilər. Şirkətin 9 №-li MHBS-a əsasən kredit müqavilələri müqabilində təqdim edilmiş girov təminatının uçot siyasəti MUBS 39-la eyni qaydada aparılır. Girov təmin edilmədiyi halda, bu Şirkətin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında qeyd edilmir.

Lakin, girovun balans dəyəri gözlənilən kredit zərərlərinin hesablanmasına təsir göstərir. Adətən, ən az, kreditin verildiyi anda və üç ayda bir dəfə yenidən qiymətləndirilir. Bununla yanaşı, bəzi girovlar, məsələn, marja tələblərinə aid pul və ya qiymətli kağızlar gündəlik qiymətləndirilir.

Mümkün olduğu təqdirdə, Şirkət təminat kimi saxlanılan maliyyə aktivlərini qiymətləndirmək üçün aktiv bazar məlumatlarından istifadə edir. Sabit bazar qiymətinə sahib olmayan digər maliyyə aktivləri modellərdən istifadə etməklə qiymətləndirilir. Daşınmaz əmlak kimi qeyri-maliyyə girovları ipoteka brokerləri kimi üçüncü tərəflərin verdiyi məlumatlara görə və ya mənzil qiymət indeksləri əsasında qiymətləndirilir.

Girovun ötürülməsi

Şirkət in 9 №-li MHBS-a əsasən uçot siyasəti, 39 №-li MUBS ilə eynidir. Şirkətin siyasəti müsadirə edilmiş girovların Şirkətin daxili əməliyyatları üçün ən yaxşı şəkildə istifadə edilə bilecəyini və ya satılmalı olduğunu müəyyən etməkdir. Daxili əməliyyatlar üçün yararlı olacaq təsbit edilmiş girovlar üçüncü şəxslərə ötürüləcəyi dəyərdən aşağı və ya orijinal təmin edilmiş aktivin balans dəyərində hesablanır. Satışın daha əlverişli olduğu müəyyənləşdirilmiş girovlar, satış üçün saxlanılan aktivlərdə, hesablanır.

**PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNД TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR**

balans dəyərində (əger aktivlər olduqda) və ya balans dəyərində qaytarılma tarixində satış üçün çəkiləcək xərclər çıxılmaqla Şirkətin daxili siyasetinə uyğun olaraq tanınır.

Şirkət normal fəaliyəti dövründə pərakəndə portfelində emlak və ya digər aktivləri fiziki olaraq üçüncü şəxslərə ötürmür, adətən auksionda borc öhdəliyini ödəmək üçün xarici agentləri cəlb edir.

Hər hansı əlavə dəyər müştərilərə / borcalanlara qaytarılır. Bu praktikanın nəticəsi olaraq hüquqi ötürülmə prosesinə məruz qalmış yaşayış obyektləri balansda qeyd edilmir.

Silinmələr

Şirkətin 9 №-li MHBS-a əsasən uçot siyaseti, 39 №-li MUBS standartı ilə eynidir. Maliyyə aktivləri yalnız bərpa edilməsi mümkün olmadığı halda təsdiq edildiyi zaman qismən və ya tam olaraq silinir. Silinəcək məbləğ yüksək zərər ehtiyatından çox olduqda, fərq əvvəlcə ümumi balans dəyərinə tətbiq edilən ehtiyata əlavə olunur. Hər hansı bir sonrakı bərpa kredit zərərləri üzrə xərclərə hesablanır.

MHBS 7R.35L müəssisələrdən dövr ərzində silinmiş və hələ də icra fəaliyetinə məruz qalan maliyyə aktivləri üzrə qüvvədə olan məbləği açıqlamağı tələb edir. Bu tələb, Şirkətin aktivləri bərpa etmək üçün heç bir əsaslı gözləntiləri olmadığı təqdirdə və əlavə prosedurları icra etməkdən imtina etdikdə silməsinə imkan verən MHBS 9.5.4.4 ilə ziddiyət təşkil edir. Təcrübədə, 39 №-li MUBS-a əsasən aktivlərin silinmə siyaseti müxtəlif yurisdiksiyalarda fərqlənir.

4 Əhəmiyyətli Uçot Qaydalarının İcmalı

Ümumi mülahizələr

Maliyyə hesabatı Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS) tərəfindən təqdim edilmiş, Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına (BMHS) uyğun olaraq hazırlanmışdır.

Hazırkı maliyyə hesabatları hər növ aktiv, öhdəlik, gəlir və xərc üzrə BMHS ilə müəyyən edilmiş qiymətləndirmə prinsiplərindən istifadə etməklə hazırlanmışdır. Qiymətləndirmə prinsipləri aşağıdakı uçot qaydalarında daha dolğun təsvir edilir.

Xarici valyuta qalıqlarının çevirilməsi

Funksional və təqdimat valyutası

Bu Maliyyə Hesabatları Azərbaycan Manatı ilə təqdim olunur, bu da Şirkətin funksional valyutasıdır. 31 dekabr 2018-ci il tarixinə qüvvədə olan valyuta məzənnələri: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN və 1 Avro = 1.9468 AZN (31 dekabr 2017: 1 ABŞ dolları = 1.7001 AZN və 1 Avro = 2.0307 AZN).

Xarici valyuta ilə həyata keçirilən əməliyyatlar və qalıqlar

Xarici valyuta ilə əməliyyatlar əməliyyatların tarixlərində qüvvədə olan müvafiq valyuta məzənnələrini (spot məzənnəsi) tətbiq etməklə funksional valyutaya çevirilir. Bu əməliyyatlar üzrə hesablamalardan və monetar maddələrin ilin sonuna olan məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilməsindən yaranan məzənnə gəlirləri və zərərləri mənfeət və ya zərərdə tanınır. Ədalətli dəyərin müəyyən edildiyi tarixdə məzənnələrdən istifadə etməklə çevrilen ədalətli dəyərlə ölçülümiş qeyri-monetar maddələrdən başqa qeyri-monetar maddələr ilin sonuna təkrar çevrilir və ilkin maya dəyəri ilə qiymətləndirilir (əməliyyat tarixində məzənnələrdən istifadə etməklə çevirilir).

Bina, qurğular və avadanlıqlar

Əsas vəsaitlər ilkin olaraq alış dəyərində, o cümlədən aktivlərin yerinə çatdırılmasına və onların Şirkətin rəhbərliyinin nəzərdə tutduğu tərzdə əməliyyat göstərməsi üçün lazımi vəziyyətə gətirilməsinə aid bütün birbaşa xərclərdə tanınmışdır.

Amortizasiya

Tikili və avadanlıqlar üzrə amortizasiya düz xətt metoduna, yəni əsas vəsaitlərin aşağıda göstərilən təxminən faydalı xidmət müddəti ərzində aktivlərin ilkin dəyərini və ya yenidən qiymətləndirilmiş dəyərini onların qalıq dəyərinədək azaltmaqla hesablanır:

**PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNDE TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR**

Köhnəlmə aktivin alındığı və ya kapitalizasiya edildiyi aydan hesablanır, aktiv silindiyi halda isə heç bir köhnəlmə həmən aya hesablanır.

Qalıq dəyərinin əhəmiyyətli hesablamaları və faydalı istifadə müddətinin hesablamaları aktivin təkrar qiymətləndirilib-qiymətləndirilmədiyindən asılı olmayaraq tələb olunduğu kimi (lakin ən azından ildə bir dəfə) yenilənir.

Əsas vəsaitlərin silinməsindən yaranan mənfəət və ya zərər silinmədən əldə edilən mədaxillər arasında fərq kimi müəyyən edilir və aktivlərin balans dəyəri “digər gəlir/(xərc) -xalis” də mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri müəyyən nağd pula çevrilə bilən və dəyəri əhəmiyyətsiz dəyişiklik riskinə məruz qalan maddələrdir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə banklarda cari hesab qalıqlarını əks etdirir və ilkin olaraq və sonradan ədalətli dəyərlə ucotta alınır.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatın məqsədləri üçün banklarla olan qalıqlar və nəğd pul vəsaitləri pul vəsaitlərinin ekvivalentləri hesab olunur.

Lizinq prosesinin başlanması anı

Lizinq prosesinin başlanması anı lizinq razılığının imzalandığı və ya daha əvvəl baş verdiyi halda öhdəliyin yarandığı tarix hesab olunur. Bu anlayışın məqsədlərinə əsasən öhdəlik yazılı olmalı, əməliyyata cəlb olunmuş şəxslər tərəfindən imzalanmalı və əməliyyatın əsas şərtlərini müəyyənləşdirməlidir.

Lizinq şərtlərinin başlanması

Lizinq şərtlərinin başlanması icarə götürənin lizinq obyektindən istifadə hüquqlarının başladığı an hesab olunur. Bu həm də lizinqin ilkin tanınma tarixidir.

Lizinqin klasifikasiyası

Maliyyə lizinqi bütün risk və faydaları əmlak sahibinin üzərinə keçirir. Mülkiyyət hüququ nəticədə ötürürlə və ya ötürülməyə bilər. Bütün digər lizinqlər əməliyyat lizinqinə aid edilir.

Maliyyə lizinqi gəlirləri/Maliyyə gəlirlərinin uçotu

Şirkət maliyyə lizinqi gəlirlərini lizinqə qoyulmuş xalis investisiya məbləğində tanıyor. Lizinqə qoyulmuş investisiya lizinqə götürən tərəfindən zəmanət verilmiş məbləğ və zəmanət təqdim olunmamış qalıq məbləği daxil edilməklə (birlikdə lizinqə qoyulmuş ümumi investisiya) və lizinqə daxil edilən faiz dərəcəsi ilə nəzərə alınmamaqla hesablanmış minimum lizinq ödənişlərinin ümumi cəmi kimi hesablanır. Lizinqə hesablanmış fazi dərəcəsi lizinqin başlanma anında lizinqə qoyulmuş ümumi investisiya məbləğinin lizinq obyektiinin ədalətli dəyərinə bərabər olmasını təmin edən endirim dərəcəsidir.

Lizinqə qoyulmuş ümumi investisiya ilə lizinqə qoyulmuş xalis investisiya arasındakı fərq gələcək dövrün maliyyə gəlirini əks etdirir. Gələcək dövrün maliyyə gəliri lizinq müddəti boyunca lizinqə əlavə edilmiş endirim dərəcəsi vasitəsilə amortizasiya olunur. Birbaşa olaraq lizinq münasibətlərinin təşkil edilməsi ilə əlaqədar olan əlavə xərclər Şirkətin istehsalat və diliñq məqsədləri üçün verdiyi lizinqlər istisna olmaqla, maliyyə lizinqi üzrə debitorborclarının ilkin məbləğinə daxil edilir və lizinq dövründə qeydə alınmış gəlirlərin həcmini azaldır. Bu halda həmin xərclər yekun satışlarda olduğu kimi satış üzrə qazancın bir hissəsi kimi xərcə silinir.

İcaraya verən tərəfindən müəyyən edilmiş ilkin birbaşa xərclərə komissiya haqqı, hüquqi haqlar və lizinqin təşkili və danışqlar üçün sərf olunan birbaşa və artan daxili xərclər aid edilir. Satış və marketing komandasının xərcləri kimi ümumi xərclər ilkin birbaşa xərclərə aid edilmir. Maliyyə lizinqi üçün ilkin birbaşa xərclər maliyyə lizinqi gəlirlərinin ilkin ölçülməsinə daxil edilir və lizinq müddəti boyunca tanınmış gəlir məbləğini azaldır. Lizinqverən tərəfindən həyata keçirilmiş siğorta ödənişləri lizinqalan tərəfindən geri ödənilmədikdə həmin məbləğ minimal lizinq ödənişlərindən çıxılır.

Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları həmcinin lizinq əmlakının mülkiyyət hüququ ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və faydalaların qarşı tərəfə ötürüldüyü təqdirdə, quraşdırılmaqda olan avadanlıqları əks etdirir. Şirkətin lizinq əmlakının quraşdırılmasından əvvəl lizinqalandan əldə etdiyi ödənişlər borc üzrə əsas məbləğin ödənilməsi kimi qeydə alınır. Şirkət faiz gəlirlərini avadanlığın yekun quraşdırılma tarixindən başlayaraq hesablayır.

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNDE TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

Lizinq əməliyyatının başlanma tarixindən sonra və lizinq müddətinin əvvəlində təchizatçıya verilmiş bütün avans ödənişləri digər aktivlərin tərkibində qabaqcadan ödənişlər kimi qeydə alınır. Şirkətin lizinq müddətinin başlanmasından əvvəl lizinqalandan əldə etdiyi ödənişlər lizinqalnlardan alınmış avanslar və digər öhdəliklərin tərkibində avanslar kimi göstərilir. Həmin məbləğlər lizinq müddətinin başlanma tarixində maliyyə lizinqi üzrə debitor borclarından çıxılır.

Maliyyə lizinqi üzrə debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat.

Dəyərsizləşmə üzrə zərərlər maliyyə lizinqi üzrə debitor borclarının ilkin uçotundan sonra baş vermiş bir və ya bir neçə halın ("zərər halları") nəticəsində yarandığı zaman mənfəət və zərərdə əks etdirilir. Dəyərsizləşmə üzrə zərərlər maliyyə lizinqi üzrə debitor borclarının xalis balans dəyəri ilə lizinq müqaviləsində nəzərdə tutulan gəlirlilik normasına əsasən diskontlaşdırılan gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin (hələ baş verməmiş gələcək zərərlər istisna olmaqla) cari dəyəri arasındaki fərq həcmində ehtiyat yaratmaqla qeydə alınır. Texmin edilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti lizinq müqaviləsi, digər girov və ya zəmanətlər üzrə aktivin alınması və satılması nəticəsində yaranan bilən daxilolmaları eks etdirir.

Ayrıca qiymətləndirilən maliyyə aktiv (əhəmiyyətindən asılı olmayaraq) ilə əlaqədar dəyərsizləşmə üzrə zərərin baş verməsinə dair Şirkətdə obyektiv dəlil olmadıqda, həmin aktiv analoji kredit riskinə malik olan maliyyə aktivləri qrupuna aid edilir və dəyərsizləşməyə görə birlikdə qiymətləndirilir. Maliyyə aktivinin dəyərsizləşməsi məsələsinə baxarkən Şirkətin nəzərə aldığı əsas amillər həmin aktivin vaxtı keçmiş statusu və hər hansı girov təminatının realizasiya oluna bilməsidir.

Dəyərsizləşmə üzrə zərərin baş verməsinə dair obyektiv əlamətlərin mövcud olmasını müəyyən edən əsas meyarlar aşağıda göstərilir:

- hər hansı ödənişin gecikdirilməsi və bu zaman gecikdirilmiş ödənişin hesablaşma sistemlərinə gecikmə ilə izah edilə bilməməsi;
- borcalanın əhəmiyyətli maliyyə çətinlikləri ilə üzləşməsi və bunun Şirkətin borcalan haqqında maliyyə məlumatları ilə təsdiqlənməsi;
- borcalanın müflisləşməsi və ya onun maliyyə strukturunun yenidən təşkil edilməsi riskinə məruz qalması;
- borcalana təsir göstərən milli və ya yerli iqtisadi şəraitin dəyişməsi nəticəsində onun ödəniş statusunda mənfi dəyişikliklərin baş verməsi; və ya
- girovun dəyəriniñ bazar şərtlərinin pişləşməsi nəticəsində əhəmiyyətli dərəcədə aşağı düşməsi.

Aktivlər üçün dəyərsizləşmə üzrə zərərlərin kollektiv şəkildə qiymətləndirilməsi məqsədilə maliyyə aktivləri analoji kredit riski xüsusiyyətlərinə əsasən qruplaşdırılır. Həmin xüsusiyyətlər qiymətləndirilən aktivlərin müqavilə üzrə şərtlərinə uyğun olaraq borcalanlar tərəfindən bütün məbləğlərin ödənilməsi qabiliyyətinin göstəricisi olmaqla, bu cür aktivlər qrupu üzrə gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin texmin edilməsi üçün uyğundur.

Dəyərsizləşməyə qarşı məcmu şəkildə qiymətləndirilən maliyyə aktivləri qrupundakı pul vəsaitlərinin gələcək hərəkəti, həmin aktivlərlə bağlı müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinə, keçmişdə baş vermiş zərər halları nəticəsində yaranacaq vaxtı keçmiş borcların həcmində dair rəhbərlikdə mövcud olan statistikaya və vaxtı keçmiş borcların geri qaytarılması nailiyyətinə əsasən müəyyən edilir. Keçmiş dövrlərə təsir göstərməyən cari şəraitin təsirini eks etdirmək və cari dövrədə mövcud olmayan keçmiş hadisələrin təsirini aradan qaldırmaq məqsədilə, keçmiş illərin statistikası müşahidə edilə bilən cari məlumatlara əsasən tənzimlənir.

Amortizasiya olunmuş maya dəyərində uçota alınan dəyərsizləşmiş maliyyə aktiv i ilə bağlı şərtlərə yenidən baxılarsa və ya bu şərtlər borcalanın və yaxud borcverənin maliyyə vəziyyətindəki çətinliklərə görə dəyişərsə, dəyərsizləşmənin uçotu şərtlərin dəyişməsindən əvvəlki effektiv faiz dərəcəsinə əsaslanır.

Ehtiyatın adekvatlığını müəyyən edərkən rəhbərlik keçmiş illərin zərərləri haqqında statistikanı, cari iqtisadi şəraitdəki dəyişiklikləri, lizinq portfelinin həcmini, inkişaf göstəricilərini, tərkibini və digər müvafiq amilləri nəzərə alır.

Dəyərsizləşmə üzrə zərərin məbləği sonrakı dövrədə baş vermiş hadisəyə görə azalrsa və həmin azalma obyektiv olaraq zərərin qeydə alınmasından sonra baş vermiş hadisəyə (məsələn, borcalanın kredit reytinqinin artması kimi) aid edilərsə, əvvəl qeydə alınmış dəyərsizləşmə üzrə zərər mənfəət və zərər hesabına yaradılmış ehtiyata düzəliş etməklə bərpa edilir.

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları qaytarıla bilmədikdə, onlar maliyyə lizinqi üzrə ümidsiz debitor borcları üçün əvvəlcədən yaradılmış ehtiyatdan silinir. Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları bütün zəruri prosedurların tamamlanmasından və zərərin məbləğinin müəyyən edilməsindən sonra silinir. Əvvəller silinmiş debitor borcları məcmu gəlirlər haqqında hesabatda maliyyə lizinqi üzrə ümidsiz debitor borcları üçün ehtiyatın yaradılması hesabına bərpa edilir.

Maliyyə lizinqi üzrə debitor borclarının və digər maliyyə aktivlərinin uçotdan silinməsi

Şirkət aşağıdakı hallarda maliyyə aktivlərini uçotdan silir: (i) aktivlər geri alındıqda və ya bu aktivlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə hüquqların müddəti başa çatdıqda və ya (ii) Şirkət həmin aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə başqa tərəfə ötürdükdə və ya (iii) Şirkət bu aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə ötürürək və ya saxlamadıqda, lakin həmin aktivlər üzrə nəzarət hüququnu özündə saxlamadıqda. Nəzarət qarşı tərəfin öz mülkiyyətində olan aktivi satış üzrə əlavə məhdudiyyətlər qoymadan əlaqəli olmayan üçüncü tərəfə satmaq üçün praktiki imkana malik olmadığı hallarda saxlanılır.

Lizinq avadanlığı

Lizinq avadanlığı gələcəkdə lizinqə verilmək məqsədilə alınmış avadanlığı eks etdirir və alış dəyərində qeydə alınır. Lizinq əməliyyatının başlanma tarixində alış dəyəri ilə avadanlığın ədalətli dəyəri arasında fərqliyət və zərər avadanlığının lizinq müddətinin başlanma tarixində maliyyə lizinqi üzrə debitor borclarına təsnifləşdirildiyi anda uçota alınır.

Mal-material ehtiyatları

Mal-material ehtiyatları maya dəyəri ilə xalis satış dəyərindən ən aşağı olan dəyərdə qeydə alınır. Mal-material ehtiyatlarının maya dəyəri orta çəki metodu ilə müəyyən edilir. Hazır məhsul və başa çatdırılmamış tikinti işlərinin maya dəyərinə borc vəsaitləri üzrə xərclər istisna olmaqla, xammal, birbaşa işçi qüvvəsi, digər birbaşa xərclər və müvafiq istehsal xərcləri (normal iş həcmində əsasən) daxildir. Xalis satış dəyəri işin başa çatdırılma və satış xərcləri çıxılmaqla, fəaliyyətin adı gedişində təxmin edilən satış qiymətidir.

Kreditor borcları

Kreditor borcları ilkin olaraq ədalətli dəyərdə uçota alınır və sonradan effektiv faiz metoduna əsasən amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır.

İşçilərin mükafatlandırılması

İşçilərin qısa-müddətli mükafatlandırılması

İşçilərin qısa müddətli mükafatlandırmasının xərci (xidmətdən sonra on iki ay ərzində olan) xidmətin göstərildiyi və diskont edilmədiyi dövrə tanınır.

Ödənişli məzuniyyətlərin gözlənilən xərci işçilərin hüququnu artırın xidmətlər gördüyü və ya yiğilmayan məzuniyyətlər zamanı isə məzuniyyətin baş verdiyi halda xərc kimi tanınır.

Xidmətin sonunda mükafatlandırma

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə əsasən, Şirkət özünün ayırmaları ilə yanaşı olaraq işçilərin əmək haqqından pensiya ayırmaları məbləğlərini tutmaqla dövlət pensiya fonduna ödəniş edir. Pensiyaya çıxdıqda bütün pensiya ödənişləri dövlət pensiya fondu tərəfindən edilir.

Ehtiyatlar və şərti öhdəlikər

Ehtiyatlar cari öhdəliklərin keçmiş hadisə səbəbindən Şirkətdən iqtisadi mənbələrin məxaricinə gətirəcəyi və məbləğlərin etibarlı şəkildə hesablanma bildiyi halda tanınır. Məxaricin müddəti və məbləği hələ də qeyri-müəyyən ola bilər. Cari öhdəlik keçmiş hadisələrin (misal üçün, hüquqi mübahisələr və ya yüksəlmiş müqavilələr) səbəb olduğu hüquqi və konstruktiv öhdəliklərdən yaranı bilər.

Ehtiyatlar hesabat tarixində mövcud olan ən etibarlı sübuta, o cümlədən, cari öhdəliklə bağlı risklərə və qeyri-müəyyənliliklərə əsaslanan cari öhdəliyi yerinə yetirmək üçün tələb olunan hesablanmış məsrəf ilə qiymətləndirilir. Oxşar öhdəliklərin olduğu halda öhdəliyin ödənilməsində məxaricin tələb olunacağı ehtimalı bütün öhdəliklər sinfi nəzərə alınmaqla müəyyən edilir. Ehtiyatlar onların diskontlaşdırılmış dəyərinə qədər diskont edilir. Burada pulların vaxt dəyəri əhəmiyyətlidir.

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNDE TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

Şirkətin üçüncü tərəfdən faktiki olaraq toplaya biləcəyi öhdəliklə bağlı hər hansı ödəniş ayrıca aktiv kimi tanınır. Lakin bu aktiv əlaqəli ehtiyatın məbləğindən artıq olmamalıdır. Bütün ehtiyatlar hər hesabat tarixində təhlil edilir və cari ən yaxşı hesablanmış qiyməti eks etdirmək üçün uyğunlaşdırılır. Cari öhdəliklərin nəticəsində iqtisadi mənbələrin mümkün məxarici mümkün olmaması və ya çox zəif olması ehtimal edildiyi hallarda müəssisələrin birləşməsi zamanı güman olunma hali istisna olaraq öhdəlik tanınmır.

Gəlir

Gəlir endirimlər və ticarət diskontları istisna olmaqla Şirkət tərəfindən təchiz edilmiş mallar və materiallar və ya göstərilmiş xidmətlərə görə alınmış və ya alınacaq ödənişin ədalətli dəyərinə istinad ilə ölçülür.

Şirkət əməliyyatın mahiyyətini eks etdirmək məqsədilə satış əməliyyatının hər ayrıca müəyyən edilə bilən komponentinə aşağıda göstərilmiş gəlirin tanınması meyarını tətbiq edir. Bu əməliyyatlardan alınan ödəniş hər komponentin müvafiq ədalətli dəyərini nəzərə almaqla ayrıca müəyyən edilə bilən komponent üzrə bölüşdürürlür. Gəlirin məbləği etibarlı şəkildə ölçülə bildiyi, toplanma mümkün olduğu, çəkilmiş və ya çəkiləcək xərclər etibarlı şəkildə ölçülüyü və Şirkətin hər bir müxtəlif fəaliyyəti üzrə meyar təmin edildiyi halda gəlir tanınır.

Xidmətlərin göstərilməsi

Xidmətlərin göstərilməsindən əldə edilən gəlir, gəlirin etibarlı şəkildə ölçülməsi, toplanması ehtimalı, çəkilmiş xərclər və ya xərclər etibarlı şəkildə ölçülə biləcəyi təqdirdə tanınır. Xidmət haqqı və digər gəlirlər gəlir kimi tanınır, hansı ki xidmətlərin göstərilməsinə bərabərdir.

Vergilər

Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış vergi xərci/gəlirini eks etdirir.

Cari vergi xərci

Cari vergi xərci il üzrə vergi tutulan mənfəətə əsaslanır. Vergi tutulan mənfəəti ümumi gəlir haqqında hesabatda göstərilmiş xalis mənfəətdən fərqlənir, çünki o, digər illərdə vergi tutulan və ya çıxılan gəlir və ya xərc maddələrini və sonradan heç zaman vergi tutulmayan və ya çıxılmayan maddələri istisna edir. Şirkətin cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində Azərbaycan Respublikasında qəbul edilmiş və ya faktiki olaraq qəbul edilmiş vergi dərəcələrini istifadə edilməklə fərdi Şirkət səviyyəsində hesablanır.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi maliyyə hesabatlarında aktivlərin və öhdəliklərin balans dəyərləri və vergi tutulan mənfəətin hesablanması istifadə edilən müvafiq vergi əsasları arasındaki fərq üzrə ödənilməsi və ya bərpa edilməsi gözlənilən vergidir və öhdəliklərin uçotu metodundan istifadə etməklə uçota alınır. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri adətən vergi tutula bilən bütün müvəqqəti fərqləri üzrə tanınır və təxirə salınmış aktivlər çıxıla bilən müvəqqəti fərqlərin istifadə oluna bilməsinə dair vergiyə cəlb edilən mənfəətin əldə edilməsi ehtimalının mövcud olacağı zaman hesablanır. Müvəqqəti fərq nə vergi mənfəətinə, nə də uçot mənfəətinə təsir göstərməyən əməliyyatda digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanımından yarandığı halda belə aktivlər və öhdəliklər tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat tarixində təhlil edilir və aktivin bütöv və ya qismən bərpa olunacağına imkan vermesi üçün mövcud olacaq kifayət qədər vergi tutulan mənfəətlərin artıq mümkün olmadığı halda azaldılır. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi tətbiq edilməsi ödənildiyinin və ya aktivin realizə olduğu dövrdə gözlənilən vergi dərəcələri ilə hesablanır. Təxirə salınmış vergi ümumi gəlir haqqında hesabata aid edilmişdir. Burada verginin birbaşa kapitala aid edilən maddələr ilə bağlı olması istisna halıdır, çünki təxirə salınmış vergi də kapitala aiddir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri aşağıdakı şərt olduğu halda əvəzləşdirilir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda xalis şəkildə göstərilir:

- Şirkətin cari gəlir vergisi aktivlərini və cari gəlir vergi öhdəliklərini əvəzləşdirmək üçün qanuni qüvvəyə minmiş qarşılıqlı əvəzləşdirmə hüququ var: və

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

- Gəlir vergilərinə aid təxirə salınmış vergi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri üzrə eyni vergi tutulan Şirkət üzrə eyni vergi orqanı tərəfindən vergi çıxılır.

Həmçinin, Azərbaycan Respublikasının fərdi qrup müəssisə seviyyəsində qiymətləndirilən digər müxtəlif vergiləri mövcuddur. Bu vergilər məcmu gəlir haqqında hesabatda əməliyyat xərclərin komponenti kimi daxil edilib.

Uçot siyasetlərin tətbiqində rəhbərliyin əhəmiyyətli mühakiməsi

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aktivlərin, öhdəliklərin, gəlir və xərclərin tanınması və qiymətləndirilməsinə dair bir sıra mühakimələr, hesablamalar və fərziyyələri həyata keçirir. Şirkətin uçot siyasetlərinin tətbiqində maliyyə hesabatlarına ən mühüm təsir edən rəhbərliyin əhəmiyyətli mühakimələri aşağıda göstərilib.

Təxirə salınmış vergi öhdəliyinin tanınması

Təxirə salınmış vergi öhdəliyin tanınması dərəcəsi çıxıla bilən müvəqqəti fərqlərin istifadə oluna bilməsi üçün Şirkətin gələcək vergiyə cəlb edilən mənfəətin əldə edilməsi ehtimalının qiymətləndirilməsinə əsaslanır. Əlavə olaraq, əhəmiyyətli mühakimə istənilən hüquqi və ya iqtisadi məhdudiyyələrin təsirinin və ya müxtəlif vergi yurisdiksiyalarda qeyri-müəyyənliklərin qiymətləndirilməsində tələb olunur.

Hesablamanın qeyri-müəyyənliyi

Aktivlərin, öhdəliklərin, gəliri və xərclərin tanınması və qiymətləndirilməsi üzrə ən əhəmiyyətli təsirə malik olan hesablamalar və fərziyyələr haqqında məlumat aşağıda göstərilib. Faktiki nəticələr əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər.

Qeyri maliyyə aktivlərin dəyərsizləşməsi

Dəyərsizləşmə zərəri aktivin və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidin balans dəyərinin bərpa edilə bilən məbləğindən artıq olduğu məbləğdə tanınır. Bərpa edilə bilən məbləği müəyyən etmək üçün rəhbərlik hər bir pul vəsaitlərini yaradan vahiddən pul vəsaitlərinin gözlənilən gələcək hərəkətini qiymətləndirir və həmin pul vəsaitlərinin hərəkətinin diskontlaşdırılmış dəyərini hesablamaq məqsədilə münasib faiz dərəcəsini müəyyən edir. Pul vəsaitlərinin gözlənilən gələcək hərəkətinin qiymətləndirilməsi prosesində rəhbərlik gələcək əməliyyat nəticələri haqqında fərziyyələri edir. Bu fərziyyələr gələcək hadisələrə və hallara aiddir. Faktiki nəticələr dəyişə bilər və növbəti maliyyə ili ərzində Şirkətin aktivlərində əhəmiyyətli düzəlişlərə səbəb ola bilər.

Köhnələn aktivlərin faydalı ömrü

Şirkət, aktivlərin gözlənilən faydasına əsaslanan hər hesabat tarixində köhnələn aktivlərin faydalı ömrünü qiymətləndirir.

Yeni və ya dəyişdirilmiş mühasibat uçotu standartları və şərhləri

Şirkət Mütəsəbit Uçotunun Beynəlxalq Standartları Şurası (MUBSS) tərəfindən dərc edilən və cari hesabat dövrü üçün icbari hesab olunan yeni və ya düzəliş edilmiş Mühasibat Uçotu Standartları və Şərhlərini tətbiq etmişdir. İcbari olmayan Mühasibat Uçotu Standartları və Şərhlərinin erkən tətbiqi nəzərdə tutulmamışdır. Aşağıda qeyd edilən Mühasibat Uçotu Standartları və Şərhleri Şirkət üçün daha uyğun hesab edilir:

28 sayılı BMUS “Asılı təşkilatlarda və birgə müəssisələrdə investisiyalar” (1 yanvar 2018-ci il tarixində və bu tarixdən sonra başlayan dövrə tətbiq ediləcək)

Özü investisiya təşkilati olmayan bir qurumun investisiya təşkilati olan asılı və ya birgə müəssisədə marağı olarsa, qurum kapital metodunu tətbiq edərkən investisiya qurumunun asılı təşkilatının və ya birgə müəssisəsinin investisiya qurumunun asılı təşkilatının və ya birgə müəssisəsinin törəmə müəssisələrdəki maraqlarına tətbiq etdiyi ədalətli dəyər ölçüsündən istifadə etməyi seçə bilər. Bu seçim hər bir investisiya qurumunun asılı təşkilatı və ya birgə müəssisəsi üçün (a) investisiya qurumunun asılı təşkilatının və ya birgə müəssisəsinin ilkin olaraq tanındığı; (b) asılı təşkilat və ya birgə müəssisənin investisiya qurumuna çevrildiyi; və (c) investisiya qurumunun asılı təşkilatının və ya birgə müəssisəsinin ilk dəfə əsas müəssisəyə çevrildiyi tarixdən sonra ayrıca edilir.

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

9 sayılı MHBS Maliyyə Alətləri

Şirkət 9 sayılı MHBS -ni 1 yanvar 2018 -ci il tarixindən tətbiq edir. Söyügedən standart maliyyə aktivləri üçün yeni təsnifat və ölçmə modelləri təqdim etmişdir. Müqaviləli pul vəsaitlərinin yiğimi məqsədilə formalasdırılan biznes modeli daxilində saxlanılan və yalnız əsas və faiz məbləğlərindən ibarət olan maliyyə aktivləri amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçüləlidir. İnvestisiya borc müqavilələri pul vəsaitlərinin yiğimi, eləcə də aktivin ədalətli dəyərilə satışının həyata keçirilməsi məqsədilə formalasdırılan biznes modeli daxilində saxlanılan və yalnız əsas və faiz məbləğlərindən ibarət olan maliyyə aktivləri kimi ədalətli dəyərlə ölçüləlidir. Bütün digər maliyyə aktivləri, Şirkət ilkin tanınma zamanı kapital alətlərində yaranan gəlir və xərcləri (ticarət müqaviləsi olmayan və yaxud şərti halda müəssisə birləşməsində tanınan) digər məcmu gəlirdə tanımağı dəyişdirilməz olaraq seçmədiyi təqdirdə, mənfəət və ya zərər hesabatında ədalətli dəyərdə ölçülür.

Bu tələblərə baxmayaraq, maliyyə aktivi mühasibat uyğunsuzluğunu təsirini azaltmaq və ya aradan qaldırmaq üçün dəyişdirilməz olaraq ədalətli dəyərlə mənfəət və ya zərər hesabatında tanına bilər. Standart mənfəət və ya zərər hesabatında ədalətli dəyərlə təqdim olunan maliyyə öhdəlikləri üçün ədalətli dəyərdəki dəyişikliklərin Şirkətin öz kredit riskinə aid olan hissəsini (Mühasibat uçotunda uyğunsuzluq yaranmadığı təqdirdə) Digər Məcmu Gəlir Hesabatında tanımağı tələb edir.

Yeni, daha asan hedcinq uçotu tələbləri mühasibat uçotu sistemini Şirkətin risklərin idarəolunması fəaliyyəti ilə daha yaxından uyğunlaşdırmaq məqsədi daşıyır. Yeni dəyərsizləşmə tələbləri ehtiyatın tanınması üçün 'gözlənilən kredit zərəri' (GKZ) modelindən istifadə edir. Dəyərsizləşmə üzrə kredit riski ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artmadığı halda 12 aylıq GKZ metodu ilə ölçülür və bu halda davamlı olaraq bu metod tətbiq olunur. Kreditor borcları üçün uzunmüddətli dəyərsizləşmə ehtiyatlarını istifadə etməklə gözlənilən kredit dəyərsizləşmələrinin ölçüləməsi üçün sadələşdirilmiş yanaşma mövcuddur.

15 sayılı MHBS "Müştərilərlə müqavilələrdən gəlirlər"

Şirkət 15 sayılı MHBS-i 01 yanvar 2018-ci il tarixindən etibarən tətbiq edir. Bu standart gəlirlərin tanınması üçün vahid bir model təqdim edir. Standartın əsas prinsipinə görə müəssisə mal və ya xidmətlərin təqdim edilməsi və yaxud örtülməsi zamanı müəssisənin sözügedən mal və ya xidmətlər müqabilində təbə tutulduğu məbləğdə gəlirləri təqdim etməlidir. Standart, əməliyyat dəyərinin təyin edilməsi prinsipinə əsaslanan ölçümə metodu ilə müqavilə əsaslı gəlir tanınması modelini təqdim edir. Bu standarta əsasən gəlirlərin tanınma siyasəti növbəti mühasibat uçotu qeydlərində ətraflı izah edilmişdir.

Kredit riskləri gəlira qarşı düzəliş şəklində deyil, xərc kimi ayrıca təqdim olunur. Müştərilərlə olan müqavilələr müqavilənin icrası ilə müştərinin ödəməsi arasındaki əlaqələrdən asılı olaraq maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müqavilə öhdəliyi, müqavilə aktivi və yaxud kreditor borclar kimi təqdim olunur. Müştərinin əldə olunması və müqavilənin yerinə yetirilməsi üçün çəkilən xərclər müəyyən meyarlara əsaslanaraq aktiv kimi kapitallaşdırılır və müqavilə müddətində amortizasiya edilə bilər.

Dərc olunmuş, lakin hələ qüvvəyə minməmiş yeni və ya dəyişdirilmiş mühasibat uçotu standartları.

Dərc olunmuş, lakin tətbiqi hələ də icbari olmayan yeni və ya dəyişdirilmiş Mühasibat Uçotu Standartlarının 31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatan illik hesabat dövrü üçün Şirkət tərəfindən erkən tətbiqi həyata keçirilməmişdir. Yeni və ya dəyişdirilmiş Mühasibat Uçotu Standartlarının və şəhərlərinin Şirkətin maliyyə hesabatlarına daha çox ehtimal olunan təsirinin qiymətləndirməsi aşağıda qeyd olunmuşdur:

16 sayılı MHBS "Lizinqlər"

Standart illik hesabat dövrləri üçün 1 yanvar 2019-cu il tarixindən etibarən qüvvəyə minir. Standart 17 sayılı MUBS "Lizinqlər" standartını əvəz edir və icarəçi üçün əməliyyat lizinqlərinin təsnifatının aradan qaldırılmasını nəzərdə tutur. İstisna hallar nəzərə alınmaqla, istifadə hüququ aktivlə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda kapitallaşdırılır və gələcəkdə mütləq şəkildə ödənilməsi nəzərdə tutulan məbləğlərin indiki dəyəri ilə hesablanır. İstisnalar 12 ay və ya daha az müddət üçün nəzərdə tutulan, eləcə də daha aşağı dəyərdə olan aktivlərin (şəxsi istifadə üçün nəzərdə tutulan kompüter və

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNDE TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

kiçik mebellər) lizinqlərini əhatə edərək mühasibat uçotu siyasetinin seçimi kimi müəssisəyə "istifadə hüquq aktiv" yaratmaqla və ya birbaşa xərcə silməklə tanınmaya icazə verir. Kapitallaşdırılmış lizinq uyğun ilkin lizinq ödənişləri, lizinq üzrə alınmış avanslar, başlanğıc və birbaşa xərclər və istənilən bərpa, təxirə salınma və ya sökülmə xərcləri öhdəlik kimi tanınacaqdır.

Düzxətli icarə lizinqi xərcləri icarə olunan aktivdə köhnəlmə xərcləri (əməliyyat xərcləri daxil olmaqla) və lizinq öhdəliyində tanınan faiz xərcləri (maliyyə xərcləri ilə birlikdə) ilə əvəz ediləcək.

Lizinqin ilkin mərhələlərində 16 sayılı MHBS altında lizinqlə əlaqəli xərclər 17 sayılı MUBS altında tanınan lizinq xərcləri ilə müqayisədə daha çox olacaqdır.

Bununla yanaşı, EBITDA (Faiz, Vergi, Köhnəlmə və Amortizasiyadan öncəki gəlir) nəticələri təkmilləşərək əməliyyat xərclərini faiz xərcləri və 16 sayılı MUBS altında mənfeət və zərərdəki köhnəlmə xərcləri ilə əvəz edəcəkdir.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabata əsasən lizinq ödənişləri əsas (maliyyə əməliyyatları) və faiz məbləğləri (həm əməliyyat həm də maliyyə əməliyyatları) olmaqla iki qrupda təsnifləndiriləcəkdir. İcaradalar üçün bu standart uçot qaydalarına dair əsaslı dəyişiklik təqdim etmir. Şirkət bu standartı 1 yanvar 2019-cu il tarixindən etibarən tətbiq edəcək, lakin onun tətbiq edilməsinin maliyyə hesabatlarına təsiri hal-hazırda Şirkət tərəfindən qiymətləndirilməmişdir.

5 Pul Vəsaitləri və Onların Ekvivalentləri

Azərbaycan Manati ilə	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Nağd pul	30	30
Tələb üzrə ödənilən bank qalıqları	734	15,682
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	764	15,712

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

Azərbaycan Manati ilə	31 dekabr 2018-ci il Rezident banklardakı cari hesablar	31 dekabr 2017-ci il Rezident banklardakı cari hesablar
Cari və dəyərsizləşməmiş - "B-" reytinqli banklar (Fitch IBCA) - digər banklar	734	15,682
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, nağd pul çıxılmaqla	734	15,682

6 Maliyyə Lizinqi üzrə Debitor Borcları

Azərbaycan Manati ilə	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Hüquqi şəxslər Fiziki şəxslər - kənd təsərrüfatı	27,327	42,656
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat çıxılmaqla	-	-
Cəmi maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları	27,327	42,656

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 dekabr 2018-ci və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə maliyyə lizinqi üzrə debtor borclarının keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

Azərbaycan Manatı ilə	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi 31 dekabr 2018-ci il	Cəmi 31 dekabr 2017-ci il
Fiziki şəxslər - kənd təsərrüfatı:					
Fərdi dəyərsizləşmə əlaməti olmayan kreditlər	27,327	-	-	27,327	42,656
Vaxtı keçmiş və ya dəyərsizləşmiş kreditlər:					
- vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	-	-	-	-
- vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	-	-	-
- vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	-	-	-
- vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	-	-	-
Cəmi vaxtı keçmiş və ya dəyərsizləşmiş kreditlər	-	-	-	-	-
İri korporativ müştərilərə verilmiş cəmi kreditlər	27,327	-	-	27,327	42,656
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	-	-	-	-	-
Xalis kreditlər	27,327	-	-	27,327	42,656

7 Bina, Qurğular və Avadanlıqlar

Azərbaycan Manatı ilə	Nəqliyyat vasitələri
31 dekabr 2016-ci il tarixinə balans dəyəri	25,398
Əlavələr	-
Amortizasiya ayırmaları	(2,100)
31 dekabr 2017-ci il tarixinə balans dəyəri	23,298
31 dekabr 2017-ci il tarixinə dəyər	30,000
Yığılmış amortizasiya	(6,702)
31 dekabr 2017-ci il tarixinə balans dəyəri	23,298
Əlavələr	-
Amortizasiya ayırmaları	(2,100)
31 dekabr 2018-ci il tarixinə balans dəyəri	21,198
31 dekabr 2018-ci il tarixinə dəyər	30,000
Yığılmış amortizasiya	(8,802)
31 dekabr 2018-ci il tarixinə balans dəyəri	21,198

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

8 Mal-Material ehtiyatları

<i>Azərbaycan Manati ilə</i>	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Avadanlıqlar və nəqliyyat vasitələri	1,906,540	84,030
Cəmi mal-material ehtiyatları	1,906,540	84,030

Satış və ya Lizing üçün saxlanılan avadanlıqlar və nəqliyyat vasitələrinin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risklər Şirkətə məxsusdur.

9 Digər Cari Aktivlər

<i>Azərbaycan Manati ilə</i>	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Əvvəlcədən ödənilmiş vergilər	439	169
Cəmi digər cari aktivlər	439	169

10 Ticarət və Digər Kreditor Borclar

<i>Azərbaycan Manati ilə</i>	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Ticarət və digər kreditor borclar	2,000,194	172,948
Cəmi ticarət və digər kreditor borclar	2,000,194	172,948

31 dekabr 2018-ci il tarixinə 2,000,194 AZN məbləğində (31 dekabr 2017: 172,948 AZN) ticarət və digər kreditor borclarına, mal-material ehtiyatlarının alınması üzrə borclar daxildir.

11 Səhmdardan Alınmış Borc Vəsaitləri

<i>Azərbaycan Manati ilə</i>	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri	73,340	48,340
Cəmi səhmdardan alınmış borc vəsaitləri	73,340	48,340

Səhmdar dövriyyə vəsaitinin artırılması üçün Şirkətə faizsiz borc vəsaiti vermişdir. Bu borc gələcək tarixlərdə Şirkət tərəfindən geri ödəniləcəkdir.

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

12 Digər Öhdəliklər

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	<i>31 dekabr 2018-ci il</i>	<i>31 dekabr 2017-ci il</i>
Hesablaşmalar üzrə öhdəliklər	1,368	-
Dövlət orqanlarına ödəniləcək məbləğlər	11	12
Cəmi digər öhdəliklər	1,379	12

13 Nizamnamə Kapitalı

<i>Səhmlərin sayı istisna olmaqla, Azərbaycan Manatı ilə</i>	<i>Qüvvədə olan səhmlərin sayı</i>	<i>Qüvvədə olan səhmlərin dəyəri</i>	<i>Cəmi</i>
31 dekabr 2017-ci il	10	1,000	10,000
31 dekabr 2018-ci il	10	1,000	10,000

31 dekabr 2018-ci il tarixinə Şirkətin bütün səhmləri elan edilmiş, buraxılmış və tamamilə ödənilmişdir. Adı səhmlərin hər birinin nominal dəyəri 1,000 AZN-dir (2017: 1,000 AZN). Bu səhmlər bərabər hüquqludur və hər biri bir səs hüququ verir.

31 dekabr 2018-ci il tarixinə Şirkətin ümumi elan edilmiş nizamnamə kapitalı hər birinin nominal dəyəri 1,000 AZN olmaqla 10 ədəd səhmdən ibarət olmuşdur.

14 Lizing Əməliyyatları Üzrə Faiz Gəlirləri

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	<i>2018-ci il</i>	<i>2017-ci il</i>
Lizing əməliyyatları üzrə faiz gəlirləri	945	1,789
Xalis lizing əməliyyatları üzrə faiz gəlirləri	945	1,789

15 Ümumi və İnzibati Xərclər

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	<i>2018-ci il</i>	<i>2017-ci il</i>
İşçilərə sərf olunan xərclər	(4,914)	(5,038)
Bank komissiyaları	(2,984)	(239)
Amortizasiya xərcləri	(2,100)	(2,100)
Sığorta xərcləri	(1,195)	(1,120)
Digər vergi xərcləri	(334)	(596)
Rabitə xərcləri	(144)	(119)
Digər xərclər	(267)	(154)
Cəmi ümumi və inzibati xərclər	(11,938)	(9,366)

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

16 Mənfəət Vergisi

Mənfəət vergisi xərci aşağıdakı komponentlərdən ibarətdir:

<u>Azərbaycan Manati ilə</u>	<u>31 dekabr 2018-ci il</u>	<u>31 dekabr 2017-ci il</u>
Cari vergi xərci	-	-
Təxirə salınmış vergi gəliri	12,642	3,122

İl üzrə mənfəət vergisi gəliri	12,642	3,122
---------------------------------------	---------------	--------------

Gözlənilən və faktiki tətbiq edilən vergi xərclərinin tutuşdurulması aşağıda göstərilir:

<u>Azərbaycan Manati ilə</u>	<u>31 dekabr 2018-ci il</u>	<u>31 dekabr 2017-ci il</u>
BMHS-ə əsasən vergidən əvvəlki zərər	(63,210)	(15,612)
Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vergi dərəcəsinə əsasən hesablanmış mənfəət vergisi xərci (2018: 20%; 2017: 20%)	12,642	3,122
Vergi məqsədləri üçün çıxılmayan xərclər və ya vergidən azad edilməyən gəlirlərin vergi təsiri: - Gəlirdən çıxılmayan xərclər	-	-
İl üzrə mənfəət vergisi gəliri	12,642	3,122

31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərində mənfəət vergisinin faiz dərəcəsindəki dəyişikliklərin təsiri təxirə salınmış vergi qalıqları üzrə 20% dərəcəsində mənfəət vergisinin tətbiq edilməsi ilə eks olunur.

MHBS və Azərbaycanın vergi qanunvericiliyi arasındaki fərqlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının hazırlanması və mənfəət vergisinin hesablanması məqsədilə aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri arasında yaranan müvəqqəti fərqlər aşağıdakı cədvəldə eks etdirilir:

<u>Azərbaycan Manati ilə</u>	<u>31 dekabr 2017-ci il</u>	<u>Mənfəət və zərər haqqında hesabata gəlir/(xərc) kimi yazılımişdır</u>	<u>31 dekabr 2018-ci il</u>
Vergi bazasını azaldan/(artıran) müvəqqəti fərqlərin vergi təsiri			
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları	290	(110)	180
Bina, qurğular və avadanlıqlar	(8,956)	2,978	(5,978)
Diger cari öhdəliklər	341	-	341
Yığılmış vergi zərəri	21,412	9,774	31,186
Təxirə salınmış xalis vergi aktivi	13,087	12,642	25,729

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2016-ci il	Mənfəət və zərər haqqında hesabata gəlir/(xərc) kimi yazılmışdır	31 dekabr 2017-ci il
Vergi bazasını azaldan/(artıran) müvəqqəti fərqlərin vergi təsiri			
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları	308	(18)	290
Digər cari öhdəliklər	-	341	341
Yığılmış vergi zərəri	16,025	5,387	21,412
Bina, qurğular və avadanlıqlar	(6,368)	(2,588)	(8,956)
Təxirə salınmış xalis vergi aktivi	9,965	3,122	13,087

17 Səhm üzrə Mənfəət

Səhm üzrə əsas mənfəət pay səhmləri istisna olmaqla, Şirkətin səhmdarlarına aid olan xalis mənfəəti və ya zərəri il ərzində dövriyyədə olan adi səhmlərin orta sayına bölməklə hesablanır.

Şirkət mənfəətin azaldılması effektinə malik olan potensial adi səhmlərə malik deyil. Buna görə, səhm üzrə azaldılmış mənfəət səhm üzrə əsas mənfəətə bərabərdir.

<i>Səhmlərin sayı istisna olmaqla, Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
İl üzrə adi səhmlərin sahiblərinə aid olan zərər	(50,568)	(12,490)
Dövriyyədə olan adi səhmlərin orta sayı	1,000	1,000
Adi səhm üzrə əsas zərər (bir səhm üzrə AZN ilə)	(50,57)	(12,49)

18 Maliyyə Risklərinin idarə Edilməsi

Şirkət daxilində risklərin idarə edilməsi maliyyə (kredit, bazar, coğrafi, valyuta, likvidlik və faiz dərəcəsi riskləri), əməliyyat və hüquqi risklər ilə əlaqədar həyata keçirilir. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi funksiyasının əsas məqsədi risk limitlərinin müəyyən edilməsi və bu limitlərə riayət edilməsidir. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə edilməsində məqsəd bu risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan daxili qayda və prosedurlara müvafiq qaydada riayət edilməsini təmin etməkdən ibarətdir.

Kredit riski. Kredit riski maliyyə öhdəliyi olan bir tərəfin öhdəliyini yerinə yetirməməsi və nəticədə digər tərəfin maliyyə zərərinə məruz qalması riskidir. Şirkət kredit riskinə maksimum məruz qalması əsasən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda maliyyə aktivlərinin qalıq dəyərlərində eks olunur. Potensial kredit riskinin azaldılması üçün aktivlərin və borcların mümkün xalis təsiri əhəmiyyətli deyil. Kredit riskinin konsentrasiyasına məruz qalan Şirkətin maliyyə alətləri əsasən pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərindən ibarətdir.

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNDE TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

Şirkətin aktivlər sinifü üzrə kredit riskinə maksimum məruz qalması aşağıdakı kimidir:

Azərbaycan Manatı ilə	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Maliyyə aktivlərinin sinifləri – qalıq dəyərləri:		
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları	27,327	42,656
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri*	734	15,682
Balans hesabatı üzrə cəmi risk həcmi	28,061	58,338

31 dekabr 2018-ci il tarixinə pul və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə 30 AZN məbləğində nəğd pul daxil deyil (31 dekabr 2017: 30 AZN).

Bazar riski. Şirkət bazar risklərinə məruz qalır. Bazar riskləri bazardakı ümumi və spesifik dəyişikliklərə məruz qalan faiz dərəcəsi və valyutalar üzrə açıq mövqelər ilə əlaqədar yaranır. Şirkətin rəhbərliyi qəbul edilə bilən risklərin səviyyəsi üzrə limitlər müəyyən edir və bu limitlərə mütəmadi olaraq nəzarət edir. Lakin, belə yanaşmanın tətbiqi bazarda daha əhəmiyyətli dəyişikliklərin baş verəcəyi halda, bu limitlərdən artıq zərərlərin yaranmasının qarşısını alır.

Valyuta riski. Xarici valyuta riski məzənnə dərəcələrində dəyişikliklərə görə tərəddüb edəcək maliyyə alətinin dəyəri ilə bağlı riskdir. Şirkətin bir çox əməliyyatı AZN-lə uçota alınır. Cari məzənnə risklərinə məruz qalma Şirkətin xaricdə alışlarından yaranır (onlar, əsasən, Avro ilə ifadə edilir). Şirkətin rəhbərliyi özünün valyuta riskini hedcinq etmək üçün gələcəkdə razılışmalara girmir. Lakin, müntəzəm olaraq bunun monitorinqi keçirilir və xarici valuta riski tələb olunduğu zaman təshihədici tədbirlər görülür.

Azərbaycan Manatı ilə	AZN	ABŞ dolları	Avro	31 dekabr 2018-ci il
Maliyyə aktivləri				
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları	-	-	27,327	27,327
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	764	-	-	764
Cəmi maliyyə aktivləri	764	-	27,327	28,091
Maliyyə öhdəlikləri				
Ticarət və digər kreditor borclar	120	3,402	1,996,672	2,000,194
Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri	73,340	-	-	73,340
Digər cari öhdəliklər	1,379	-	-	1,379
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	74,839	3,402	1,996,672	2,074,913
Açıq balans vəziyyəti	(74,075)	(3,402)	(1,969,345)	(2,046,822)

Azərbaycan Manatı ilə	AZN	ABŞ dolları	Avro	31 dekabr 2017-ci il
Maliyyə aktivləri				
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları	-	2,873	39,783	42,656
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,497	-	14,215	15,712
Cəmi maliyyə aktivləri	1,497	2,873	53,998	58,368
Maliyyə öhdəlikləri				
Ticarət və digər kreditor borclar	-	28,902	144,046	172,948
Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri	48,340	-	-	48,340
Digər cari öhdəliklər	12	-	-	12
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	48,352	28,902	144,046	221,300
Açıq balans vəziyyəti	(46,855)	(26,029)	(90,048)	(162,932)

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

Aşağıdakı cədvəldə göstərildiyi kimi, 31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə AZN-in aşağıdakı nəticəsində kapital və mənfəət və ya zərər aşağıda göstərilən məbləğlər qədər azala bilərdi. Təhlildə bütün sair parametrlərin, xüsusilə faiz dərəcələrinin dəyişməz qalması fərz olunur və vergilər çıxılmaqla təqdim olunur.

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	<i>2018-ci il</i>	<i>2017-ci il</i>
ABŞ dolların dəyərinin AZN-ə qarşı 10% həcmində yüksəlməsi	(272)	(2,082)
Avronun dəyərinin AZN-ə qarşı 10% həcmində yüksəlməsi	(157,548)	(7,204)

AZN-in qeyd edilən valyutalara qarşı 31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə möhkəmlənməsi, bütün digər parametrlərin eyni saxlanılması şərti ilə, həmin valyutalara eyni həcmli, lakin əks istiqamətli təsir edəcəkdir.

Faiz dərəcəsi riski. Faiz dərəcəsi riski maliyyə alətinin ədalətli dəyerində və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə bazar faiz dərəcələrində dəyişikliklər nəticəsində dəyişəcəyi riskidir. Şirkət, bazar faiz dərəcələrinin səviyyələrində dəyişikliklərin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin axını təsirinə məruz qalır. Faiz marjaları bu cür dəyişikliklərin nəticəsində yüksələ bilər, lakin eyni zamanda, gözlənilməyən dəyişikliklər baş verdikdə azala yaxud itkilərə gətirib çıxara bilər.

<i>Azərbaycan manatı ilə</i>	<i>1 aydan az</i>	<i>1-3 ay</i>	<i>3-12 ay</i>	<i>1-5 il</i>	<i>5 ildən artıq</i>	<i>Faiz qazanmayan</i>	<i>Balans dəyəri</i>
31 dekabr 2018-ci il							
Maliyyə aktivləri							
Maliyyə lizinqi üzrə debitör borcları	916	1,838	8,369	16,204	-	-	27,327
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	-	-	-	-	764	764
Cəmi maliyyə aktivləri	916	1,838	8,369	16,204	-	764	28,091
Maliyyə öhdəlikləri							
Ticarət və digər kreditor borclar	-	-	-	-	-	2,000,194	2,000,194
Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri	-	-	-	-	-	73,340	73,340
Digər cari öhdəliklər	-	-	-	-	-	1,379	1,379
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	-	2,074,913	2,074,913
Xalis mövqə	916	1,838	8,369	16,204	-	(2,074,149)	(2,046,822)

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

Azərbaycan manatı ilə	1 aydan Az	1-3 ay	3-12 ay	1-5 il	5 ildən artıq	Faiz qazanmayan	Balans dəyəri
31 dekabr 2017-ci il							
Maliyyə aktivləri							
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları	1,439	2,883	9,627	28,707	-	-	42,656
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	-	-	-	-	15,712	15,712
Cəmi maliyyə aktivləri	1,439	2,883	9,627	28,707	-	15,712	58,368
Maliyyə öhdəlikləri							
Ticarət və digər kreditor borclar	-	-	-	-	-	172,948	172,948
Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri	-	-	-	-	-	48,340	48,340
Digər cari öhdəliklər	-	-	-	-	-	12	12
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	-	221,300	221,300
Xalis mövqə	1,439	2,883	9,627	28,707	-	(205,588)	(162,932)

Orta effektiv faiz dərəcələri

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə faiz qazanan aktivlər və öhdəliklər üzrə orta effektiv faiz dərəcələri təqdim olunur. Bu faiz dərəcələri gəlirlilik səviyyələrinin həmin aktivlərin və öhdəliklərin ödəniş müddətinə nisbətin təxminidir.

Min Azərbaycan manatı ilə	2018-ci il orta effektiv faiz dərəcəsi, %			2017-ci il orta effektiv faiz dərəcəsi, %		
	AZN	ABŞ Dolları	Avro	AZN	ABŞ dolları	Avro
Faiz qazanan aktivlər						
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları	-	-	3	-	8	3
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	-	-	-	-	-
Faiz qazanan öhdəliklər						
Ticarət və digər kreditor borclar	-	-	-	-	-	-
Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri	-	-	-	-	-	-
Digər cari öhdəliklər	-	-	-	-	-	-

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

Coğrafi risk. 31 dekabr 2018-ci il tarixində Şirkətin maliyyə aktiv və öhdəliklərinin coğrafi təhlili aşağıda göstərilir:

Azərbaycan Manatı ilə	Azərbaycan Respublikası	Digər qeyri İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	Cəmi
Maliyyə aktivləri				
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları	27,327	-	-	27,327
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	764	-	-	764
Cəmi maliyyə aktivləri	28,091	-	-	28,091
Maliyyə öhdəlikləri				
Ticarət və digər kreditor borclar	120	81,021	1,919,053	2,000,194
Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri	73,340	-	-	73,340
Digər cari öhdəliklər	1,379	-	-	1,379
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	74,839	81,021	1,919,053	2,074,913
Balansdakı maliyyə alətləri üzrə xalis mövqə	(46,748)	(81,021)	(1,919,053)	(2,046,822)

31 dekabr 2017-ci il tarixində Şirkətin aktiv və öhdəliklərinin coğrafi təhlili aşağıda göstərilir:

Azərbaycan Manatı ilə	Azərbaycan Respublikası	Digər qeyri İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	Cəmi
Maliyyə aktivləri				
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları	42,656	-	-	42,656
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	15,712	-	-	15,712
Cəmi maliyyə aktivləri	58,368	-	-	58,368
Maliyyə öhdəlikləri				
Ticarət və digər kreditor borclar	-	144,046	28,902	172,948
Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri	48,340	-	-	48,340
Digər cari öhdəliklər	12	-	-	12
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	48,352	144,046	28,902	221,300
Balansdakı maliyyə alətləri üzrə xalis mövqə	10,016	(144,046)	(28,902)	(162,932)

Aktivlər və öhdəliklər adətən qarşı tərəfin fəaliyyət göstərdiyi ölkə üzrə təsnifləşdirilmişdir. Azərbaycanlı qarşı tərəflərin ofşor şirkətləri ilə aparılmış əməliyyatlar üzrə qalıqlar həmin qarşı tərəflər ilə qalıqlar kimi "Azərbaycan Respublikası" sütununda göstərilir. Nağd pul, fiziki olaraq saxlanıldığı ölkə üzrə təsnifləşdirilmişdir.

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNDE TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

Likvidlik riski. Likvidlik riski Şirkətin maliyyə öhdəliklərindən irəli gələn öhdəliklərin yerinə yetirilməsində Şirkətin çətinliklərlə üzləşəcəyi riskdir. Buraya depozitlərin geri götürülməsi tələblərinə cavab vermək və faktiki olaraq ödəmə vaxtı çatmış maliyyə alətləri ilə üzrə digər maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər vəsaitlərin mövcud olması aiddir. Likvidlik riski aktivlər üzrə əməliyyatların yerinə yetirilmə müddətinin öhdəliklər üzrə əməliyyatların ödəmə müddətləri ilə uzlaşmadığı hallarda ortaya çıxır. Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və/və ya nəzarət olunan uyğunsuzluğunu maliyyə təşkilatlarının idarə olunması üçün əsas amillərdir.

Likvidlik risklərinin idarə edilməsi məqsədilə, Şirkət aktiv/öhdəliklərin idarə edilməsi prosesinin bir hissəsi kimi bankların əməliyyatları üzrə gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə hər gün nəzarət edir.

Şirkətin likvidlik siyaseti aşağıdakılardan ibarətdir:

- Pul vəsaitləri hərəkətinin proqnozlaşdırılması və müxtəlif vaxt çərçivələrində likvidliyin təmin edilməsi üçün lazımi likvid aktivlərin səviyyəsinin saxlanması;
- Şirkətin strateji məqsədlərinə uyğun maliyyə planının hazırlanması;
- Müxtəlif maliyyələşdirmə mənbələrinin saxlanması və beləliklə, Şirkətin ölkədaxili və xarici mənbələrdən borc almaq imkanlarının artırılması;
- Yüksək likvidlik və yüksək keyfiyyətli aktivlərin saxlanması;
- Məhsul bazasının vaxt çərçivələrində mövcud maliyyələşdirmə mənbələrinə uyğunlaşdırılması;
- Aktiv və öhdəliklər strukturunun vaxt çərçivələrinə dək daimi monitorinqi.

31 dekabr 2018-ci il tarixinə maliyyə alətlərinin ödəmə müddətlərinə görə təhlili aşağıda göstərilir:

Azərbaycan Manati ilə	Tələb edilənədək və 1 aydan az	1-3 ay ərzində	3-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən artıq	Cəmi
Aktivlər						
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları	973	1,947	8,761	16,547	-	28,228
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	764	-	-	-	-	764
Cəmi	1,737	1,947	8,761	16,547	-	28,992
Öhdəliklər						
Ticarət və digər kreditor borclar	-	154,212	1,845,982	-	-	2,000,194
Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri	-	-	73,340	-	-	73,340
Digər cari öhdəliklər	1,379	-	-	-	-	1,379
Maliyyə öhdəlikləri üzrə cəmi potensial gələcək ödənişlər	1,379	154,212	1,919,322	-	-	2,074,913
Maliyyə alətləri üzrə likvidlik çatışmazlığı	358	(152,265)	(1,910,561)	16,547	-	(2,045,921)

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 dekabr 2017-ci il tarixinə maliyyə alətlərinin ödəmə müddətlərinə görə təhlili aşağıda göstərilir:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	Tələb edilənədək və 1 aydan az	1-3 ay ərzində	3-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən artıq	Cəmi
Aktivlər						
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,552 15,712	3,085 -	10,248 -	29,129 -	- -	44,014 15,712
Cəmi						
Öhdəliklər						
Ticarət və digər kreditor borclar Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri Digər cari öhdəliklər	14,205 - 12	2,143 - -	125,706 48,340 -	30,894 -	- -	172,948 48,340 12
Maliyyə öhdəlikləri üzrə cəmi potensial geləcək ödənişlər						
Maliyyə alətləri üzrə likvidlik çatışmazlığı	14,217	2,143	174,046	30,894	-	221,300
Şirkət likvidliyin idarə edilməsi üçün yuxarıda göstərilən diskontlaşdırmanın nəzərə alınmadan öhdəliklərin ödəmə müddətləri üzrə yuxarıda göstərilən təhlilindən istifadə etmir. Bunun əvəzində, Şirkət 31 dekabr 2018-ci il və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə aşağıda göstərildiyi kimi gözlənilən ödəmə müddətlərinə və likvidlik çatışmazlığına nəzarət edir:						
<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	Tələb edilənədək və 1 aydan az	1-3 ay ərzində	3-12 ay ərzində	1-5 il ərzində	5 ildən artıq	Cəmi
31 dekabr 2018-ci il						
Maliyyə aktivləri Maliyyə öhdəlikləri	1,680 1,379	1,838 154,212	8,369 1,919,322	16,204 -	- -	28,091 2,074,913
31 dekabr 2018-ci il tarixinə xalis likvidlik çatışmazlığı	301	(152,374)	(1,910,953)	16,204	-	(2,046,822)
31 dekabr 2017-ci il						
Maliyyə aktivləri Maliyyə öhdəlikləri	17,151 14,217	2,883 2,143	9,627 174,046	28,707 30,894	- -	58,368 221,300
31 dekabr 2017-ci il tarixinə xalis likvidlik çatışmazlığı	2,934	740	(164,419)	(2,187)	-	(162,932)

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

Şirkət rəhbərliyinin fikrincə aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və/və ya nəzarət olunan uyğunsuzluq Şirkətin idarə olunması üçün əsas amillərdir. Ümumiyyətlə, şirkətlərdə bu göstəricilər tam uyğunluq təmin edilmir. Belə ki, əməliyyatlar çox zaman qeyri-müəyyən müddətə aparılır və fərqli xarakter daşıyır. Bu göstəricilər üzrə uyğunsuzluq potensial olaraq gəlirliliyi artırı, lakin eyni zamanda zərərin baş vermə riskini yüksəldə bilər. Aktiv və öhdəliklərin ödəmə müddətləri, eləcə də ödəmə müddətləri tamamlandıqdan sonra faiz hesablanan öhdəliklərin münasib dəyərlə əvəz edilməsi imkanı Şirkətin likvidliyinin və faiz dərəcələri və mübadilə məzənnələrinin dəyişəcəyi halda onun risklərinin qiymətləndirilməsi üçün əsas amillər hesab olunur.

19 Şərti Öhdəliklər

Məhkəmə prosedurları. Vaxtaşırı olaraq və adı fəaliyyət gedişində Şirkətə qarşı irəli sürüle biləcək iddialarla əlaqədar Rəhbərlik öz təxminlərinə, daxili və peşəkarların məsləhətlərinə əsasən hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq hazırkı maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün hər hansı ehtiyat yaradılmamışdır.

Vergi qanunvericiliyi. Azərbaycanın vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərhlərə və tez-tez baş verə bilən dəyişikliklərə məruz qalır. Şirkətin əməliyyatlarına və fəaliyyətinə tətbiq edilən bu cür qanunvericiliyə dair Rəhbərliyin şəhərlərinə müvafiq orqanlar tərəfindən etiraz edilə bilər. Azərbaycan Respublikasında cərəyan edən son hadisələr göstərir ki, vergi orqanları qanunvericiliyi və mühakimələri şəhər edərkən daha inandırıcı mövqə nümayiş etdirə bilər və keçmişdə nəzərdən keçirilməyən əməliyyat və fəaliyyətlərə yenidən baxa bilər. Bunun nəticəsində Şirkətə qarşı böyük məbləğdə əlavə vergilər, cərimələr və faizlər hesablana bilər. Vergi orqanları tərəfindən vergi ödəyicisinin son üç təqvim ilindən çox olmayan fəaliyyəti yoxlanıla bilər. Qanunvericiliklə müəyyən olunmuş xüsusi hallarda yoxlama daha artıq dövrləri əhatə edə bilər.

Rəhbərlik hesab edir ki, onun tərəfindən müvafiq qanunvericiliyin şəhəri düzgündür və vergi, xarici valyuta və gömrükə bağlı Şirkətin mövqeləri qorunacaqdır. Müvafiq olaraq, 31 dekabr 2018 və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərində potensial vergi öhdəlikləri üzrə hər hansı ehtiyat yaradılmamışdır.

Kapital məsrəfləri ilə bağlı öhdəliklər. 31 dekabr 2018-ci və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərində Şirkətin binaları və avadanlıqları, yaxud hər hansı digər sahəsi ilə əlaqədar olaraq müqavilə üzrə kapital məsrəfləri ilə bağlı öhdəlikləri olmamışdır.

Əməliyyat lizinqi ilə bağlı öhdəliklər. 31 dekabr 2018-ci il tarixində Şirkətin ləğv oluna bilməyən əməliyyat lizinqi ilə bağlı əhəmiyyətli öhdəlikləri olmamışdır (31 dekabr 2017: sıfır).

20 Maliyyə Alətlərinin Ədalətli Dəyəri

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ədalətli dəyərlə ölçülən aktivlər və öhdəliklər ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3 səviyyə üzrə qruplaşdırılmışdır.

- 1-ci səviyyə: maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin aktiv bazarlarda təyin olunmuş qiymətlər (düzəlişsiz)
- 2-ci səviyyə: birbaşa (qiymətlər) və ya dolayı yolla (qiymətlərdən irəli gələn) 1-ci səviyyədə təyin olunmuş qiymətlərdən savayı aktiv və ya öhdəlik ilə bağlı müşahidə oluna bilən əlavə məlumat
- 3-cü səviyyə: müşahidə oluna bilməyən bazar məlumatları əsasında aktiv və ya öhdəlik üzrə əlavə məlumatlar (müşahidə oluna bilinməyən məlumatlar)

Dövri olaraq ədalətli dəyərlə ölçülməyən (lakin ədalətli dəyər açıqlamalarının tələb olunduğu) maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin ədalətli dəyəri aşağıda təqdim olunmuşdur:

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2018-ci il		31 dekabr 2017-ci il		
	Ədalatlı dəyər		Ədalatlı dəyər		
	Qalıq dəyəri	1-ci Səviyyə	Qalıq dəyəri	1-ci Səviyyə	
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	764	764	15,712	15,712	
<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>					
31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il		31 dekabr 2017-ci il	31 dekabr 2017-ci il	
Ədalatlı dəyər	Qalıq dəyəri	3-cü Səviyyə	Ədalatlı dəyər	Qalıq	3-cü Səviyyə dəyəri
Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları	27,327	27,327	42,656	42,656	
Ticarət və digər keditor borcları	2,000,194	2,000,194	172,948	172,948	
Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri	73,340	73,340	48,340	48,340	
Digər cari öhdəliklər	1,379	1,379	12	12	

Cədvəldə Səviyyə 3 kateqoriyasına daxil edilmiş maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri, diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkətinin təhlilinə əsasən və tərəflərin kredit riskini əks etdirən diskont dərəcəsi üzrə mühüm məlumatlardan istifadə etməklə ümumi qəbul edilmiş qiymətqoyma modellərinə uyğun olaraq mütləyyən edilmişdir.

Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları, digər banklardan alınmaç vəsaitlərin, digər banklara ödəniləcək vəsaitlərin, müştəri hesablarının, buraxılmış borc qiymətli kağızlarını və digər borc alınmış vəsaitlərin ədalətli dəyəri fərdi aktivlər/öhdəliklər üzrə planlaşdırılmış gələcək pul daxil olmalarını müvafiq ilin sonuna olan bazar dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanmış ödəmə müddətlərinə diskontlaşdırmaqla hesablanır.

21 Maliyyə Alətlərinin Qiymətləndirmə Kateqoriyaları üzrə Təqdim Edilməsi

BMS 39, *Maliyyə Alətləri: Tanınması və Qiymətləndirilməsi* Standartına uyğun olaraq Şirkət maliyyə aktivlərini aşağıdakı kateqoriyalara təsnifləşdirir: (a) kreditlər və debitor borcları; (b) satılıq bilən maliyyə aktivləri; (c) ödəniş tarixinədək saxlanılan maliyyə aktivləri və (d) mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə əks etdirilən maliyyə aktivləri ("MZƏD"). "Mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə əks etdirilən maliyyə aktivləri" kateqoriyası iki alt-kateqoriyaya bölünür: (i) ilkin uçot zamanı bu kateqoriyaya aid edilmiş aktivlər və (ii) ticarət üçün maliyyə aktivləri. 31 dekabr 2018-ci və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə maliyyə aktivləri ilə yuxarıda qeyd edilən qiymətləndirmə kateqoriyalarının üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

<i>Azərbaycan Manatı ilə</i>	31 dekabr 2018-ci il	31 dekabr 2017-ci il
Aktivlər		
<i>Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri</i>		
Nağd pul	30	30
Rezident banklardakı cari hesablar	734	15,682
<i>Maliyyə lizinqi üzrə debitor borcları</i>		
Fiziki şəxslər - kənd təsərrüfatı	27,327	42,656
Cəmi maliyyə aktivləri	28,091	58,368
Qeyri-maliyyə aktivləri	1,953,906	120,584
Cəmi aktivlər	1,981,997	178,952

PRIOR LEASING AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ
31 DEKABR 2018-Cİ VƏ 31 DEKABR 2017-Cİ İL TARİXLƏRİNĐƏ TAMAMLANAN İLLƏR ÜZRƏ
MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

22 Əlaqəli Tərəflərlə Əməliyyatlar

Tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, onlar eyni qrupun nəzarəti altında olsun və ya onlardan biri digərinə nəzarət edə bilsin və yaxud maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı qərar qəbul edərkən digər tərəfə əhəmiyyətli təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər arasında münasibətləri nəzərə alarkən həmin münasibətlərin yalnız hüquqi formasına deyil, iqtisadi məzmununa da diqqət yetirilir.

31 dekabr 2018 və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərinə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar aşağıdakı kimi olmuşdur:

Azərbaycan Manatı ilə	31 dekabr 2018-ci il		31 dekabr 2017-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə	Cəmi	Əlaqəli tərəflərlə	Cəmi
Səhmdardan alınmış borc vəsaitləri	73,340	73,340	48,340	48,340

2018-ci və 2017-ci illər üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlardan yaranan gəlir və xərclər aşağıda göstərilir:

Baş rəhbərliyə ödənişlər haqqında məlumat aşağıda təqdim edilir:

Azərbaycan Manatı ilə	2018-ci il	2017-ci il
Qısamüddətli ödənişlər - əmək haqqı	4,011	5,038
Cəmi	4,011	5,038

31 dekabr 2018-ci və 31 dekabr 2017-ci il tarixlərində tamamlanan illər ərzində İdarə Heyətinin üzvlərindən ibarət olan baş rəhbərliyin əmək haqqı xərcləri maaş və müavinətlərdən ibarət olmuş və MUBS 19 “İşçilərə verilən mükafatlar” Standartına uyğun olaraq qısamüddətli ödənişlər kimi təsnifləşdirilmişdir.

23 Hesabat Dövründən Sonra Baş Vermiş Hadisələr

Hesabat dövründən sonra açıqlanma üçün heç bir vacib əməliyyat qeydə alınmamışdır.